II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2023/893

af 21. april 2023

om ændring af forordning (EU) 2015/340 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveledercertifikater

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 ([1]), særlig artikel 50, artikel 53, artikel 62, stk. 14 og 15, og artikel 72, stk. 5, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved Kommissionens forordning (EU) 2015/340 ([2]) fastsættes tekniske krav og administrative procedurer for flyveledercertifikater.

(2) Flyvelederressourcerne i Unionen er kun i begrænset omfang fleksible og tilgængelige, hvilket begrænser kapaciteten i det europæiske lufttrafikstyringssystem (»ATM«). Der er derfor behov for at tilpasse regelsættet vedrørende udstedelse af flyveledercertifikater og flyvelederes kvalifikationer.

(3) Grundet luftfartsindustriens hastige udvikling er det nødvendigt at ajourføre forordning (EU) 2015/340 for at sikre, at den egner sig til formålet, og at den er omkostningseffektiv og i overensstemmelse med de globalt gældende normer og anbefalede fremgangsmåder. Det er vigtigt, at der etableres et strømlinet kvalifikationssystem uden overlapninger. I forbindelse med ajourføringen af grunduddannelsens pensum bør der sikres en tilstrækkelig tilpasning til de lovgivningsmæssige rammer og de operationelle behov.

(4) Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (»agenturet«) finder, at den militære flyvelederuddannelse, der for indeværende tilbydes i medlemsstaterne, kan tilvejebringe et højt sikkerhedsniveau og er sammenlignelig med de krav til uddannelse af civile flyveledere, der er fastsat ved forordning (EU) 2015/340. Nationale militære flyvelederuddannelser bør derfor komme i betragtning til at få udstedt EU-flyveledercertifikater.

([1]) EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1.

([2]) Kommissionens forordning (EU) 2015/340 af 20. februar 2015 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveledercertifikater i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 og om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 923/2012 og om ophævelse af Kommissionens forordning (EU) nr. 805/2011 (EUT L 63 af 6.3.2015, s. 1).

(5) Efter ansøgning om konvertering af et nationalt militært flyveledercertifikat kan der udstedes et flyvelederelevcertifikat, forudsat at ansøgerens militære grunduddannelseserfaring opfylder de krav til grunduddannelse, der er fastsat ved forordning (EU) 2015/340, på grundlag af den nationale konverteringsrapport og efter fuldførelse af en eventuel supplerende træning ud fra den mangelanalyse, der er indeholdt i rapporten.

(6) Med henblik på denne konvertering bør nationale certifikater, der attesterer overensstemmelse med de gældende nationale militære krav, anses for at være ækvivalente med nationale militære flyveledercertifikater.

(7) Tidligere erfaring med udøvelse af militær flyvekontrol bør tages i betragtning ved fastlæggelsen af enhedspåtegningskurset for ansøgeren i overensstemmelse med bilag I, punkt ATCO.D.055, litra b), nr. 7).

(8) De nationale kompetente myndigheder og medlemsstaternes militære myndigheder bør samarbejde om at sikre en effektiv gennemførelse af konverteringen af nationale militære flyveledercertifikater til flyvelederelevcertifikater.

(9) De krav i forordning (EU) 2015/340, der gælder for myndighederne, bør ajourføres i lyset af den tekniske udvikling. Desuden bør der sikres overensstemmelse mellem kravene i forordning (EU) 2015/340 og kravene i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/373 ([3]) samt Kommissionens forordning (EU) nr. 965/2012 ([4]), (EU) nr. 1178/2011 ([5]) og (EU) nr. 139/2014 ([6]), eftersom den myndighed, der er ansvarlig for tilsynet med flyveledere (»ATCO«) og uddannelsesorganisationer, i de fleste tilfælde er det samme organ for mere end ét luftfartsområde. Med denne forordning tilvejebringes således en »samlet systemtilgang«, som forventes at indebære en logisk og teknologisk konsekvent tilgang på tværs af luftfartsområder.

(10) Tilpasningen af forordning (EU) 2015/340 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 376/2014 ([7]) for så vidt angår indberetning og analyse af samt opfølgning på begivenheder inden for civil luftfart bør øge retssikkerheden og støtte gennemførelsen af effektive ordninger for indberetning af begivenheder som led i organisationers sikkerhedsstyring.

(11) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 127, stk. 1, i forordning (EU) 2018/1139 —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EU) 2015/340 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1, stk. 1, litra a), affattes således:

([3]) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/373 af 1. marts 2017 om fastsættelse af fælles krav til udøvere af lufttrafikstyrings- og luftfartstjenester og andre lufttrafikstyringsnetfunktioner og tilsynet med disse udøvere, om ophævelse af forordning (EF) nr. 482/2008, gennemførelsesforordning (EU) nr. 1034/2011, (EU) nr. 1035/2011 og (EU) 2016/1377 og om ændring af forordning (EU) nr. 677/2011 (EUT L 62 af 8.3.2017, s. 1).

([4]) Kommissionens forordning (EU) nr. 965/2012 af 5. oktober 2012 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveoperationer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 296 af 25.10.2012, s. 1).

([5]) Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 af 3. november 2011 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyvebesætninger i civil luftfart i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 311 af 25.11.2011, s. 1).

([6]) Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014 om fastsættelse af krav og administrative procedurer for flyvepladser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 44 af 14.2.2014, s. 1).

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 376/2014 af 3. april 2014 om indberetning og analyse af samt opfølgning på begivenheder inden for civil luftfart, ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 996/2010 og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/42/EF, Kommissionens forordning (EF) nr. 1321/2007 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1330/2007 (EUT L 122 af 24.4.2014, s. 18).

»a) reglerne og procedurerne for udstedelse, opretholdelse, ændring, begrænsning, suspension eller tilbagekaldelse af flyvelederes og flyvelederelevers certifikater og de dertil knyttede kategorier og påtegninger, herunder reglerne og procedurerne for konvertering af nationale flyveledercertifikater, der er erhvervet i forbindelse med militærtjeneste, til EU-flyveledercertifikater, samt de rettigheder og det ansvar, som tillægges indehavere af disse certifikater, kategorier og påtegninger«.

2) I artikel 1, stk. 2, affattes litra a) således:

»a) flyvelederelever og flyveledere, der varetager deres funktioner inden for anvendelsesområdet af forordning (EU) 2018/1139«.

3) Artikel 3 affattes således:

»*Artikel 3*

Udøvelse af flyvekontroltjeneste

1. Flyvekontroltjeneste må kun udøves af flyveledere, der er kvalificeret og certificeret i overensstemmelse med denne forordning.

2. Medlemsstaterne kan anvende denne forordning på deres militære personale, der udøver tjenester til offentligheden.«

4) I artikel 4 foretages følgende ændringer:

a) Nr. 2) affattes således:

»2) »**acceptable måder for overensstemmelse (AMC)**«: ikkebindende standarder, som agenturet har vedtaget med henblik på at illustrere, med hvilke midler overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil kan sikres«.

b) Nr. 5) affattes således:

»5) »**alternative måder for overensstemmelse**«: alternative måder til de eksisterende AMC eller nye måder, hvorpå der fastslås overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1139 og de tilknyttede delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, for hvilke agenturet ikke har vedtaget tilhørende AMC«.

c) Følgende indsættes som nr. 7a) og 7b):

»7a) »**godskrivning**«: anerkendelse af en flyveleders uddannelse i forbindelse med dennes militærtjeneste med henblik på at ansøge om et flyvelederelevcertifikat, der udstedes i overensstemmelse med denne forordning

»7b) »**national konverteringsrapport**«: en rapport, der danner grundlag for, at den kompetente myndighed, som ansøgningen om udstedelse af et flyvelederelevcertifikat indgives til, kan godskrive tidligere flyvelederuddannelse«.«

d) Nr. 11) affattes således:

»11) »**vejledende materiale (GM)**«: ikkebindende materiale, som er udstedt af agenturet, som bidrager til at belyse betydningen af delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, og som benyttes til at understøtte anvendelsen af forordning (EU) 2018/1139 og de tilknyttede delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter«.

e) Følgende indsættes som nr. 14a):

»14a) »**certifikatpåtegning**«: den autorisation, som er anført på og udgør en del af certifikatet, og som angiver certifikatindehaverens specifikke kvalifikation. Der er tale om et generisk udtryk, som anvendes til at beskrive tilføjelsen af påtegninger som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet, instruktør i syntetiske træningsanordninger, bedømmerpåtegninger og sprogpåtegninger«.

f) Nr. 19) affattes således:

»19) »**midlertidig uarbejdsdygtighed**«: en midlertidig tilstand, hvor certifikatindehaveren er forhindret i at udøve rettigheder i medfør af certifikatet, når den pågældendes kategorier, påtegninger og helbredsgodkendelse er gyldige«.

g) Følgende indsættes som nr. 20a):

»20a) »**kategori**«: den autorisation, der er anført på eller tilknyttet et certifikat og udgør en del heraf, og som angiver de særlige betingelser, rettigheder eller begrænsninger, som gælder for et sådant certifikat«.

h) Nr. 31) affattes således:

»31) **»validering«**: en proces, hvorved en vellykket fuldførelse af et enhedspåtegningskursus, der er tilknyttet en kategori eller en kategoripåtegning, giver indehaveren ret til at begynde at udøve de rettigheder, der er knyttet til kategorien eller kategoripåtegningen.«

5) Artikel 7 affattes således:

»*Artikel 7*

Overgangsbestemmelser

1. Certifikater, kategorier og påtegninger, som er udstedt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i national lovgivning baseret på direktiv 2006/23/EF, og certifikater, kategorier og påtegninger, som er udstedt i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 805/2011, skal anses for at være udstedt i overensstemmelse med nærværende forordning.

2. Indehavere af kategorien flyvepladskontrol, visuel, (ADV), som ikke har kategorien flyvepladskontrol, instrument, (ADI), skal fortsat autoriseres til at udøve flyvekontroltjeneste for flyvepladstrafik på en flyveplads, der ikke har publicerede instrumentindflyvnings- eller udflyvningsprocedurer, forudsat at gyldigheden af enhedspåtegningen vedrørende ADV-kategorien vedligeholdes.«

6) Artikel 8 affattes således:

»*Artikel 8*

Ændring af kategorier og kategoripåtegninger

1. De kompetente myndigheder skal ændre navnet på kategorien flyvepladskontrol, instrument, (ADI), hvis den er udstedt før den 4. august 2024, til flyvepladskontrol (ADC) senest den 4. august 2027 på den måde, som den kompetente myndighed har fastlagt.

2. De kompetente myndigheder må ikke længere udstede certifikater, som indeholder kategorien flyvepladskontrol, visuel, (ADV) efter 4. august 2024, undtagen til de flyveledere, som er nævnt i artikel 7, stk. 2.

3. De kompetente myndigheder må ikke udstede certifikater, der omfatter kategoripåtegningerne flyvekontrol (AIR), tårnkontrol for flyvepladstrafik på manøvreområdet (GMC), tårnkontrol (TWR), tårnkontrol for flyvepladstrafik på manøvreområdet, overvågning (GMS), radarkontrol (RAD) og terminalkontrol (TCL) efter den 4. august 2024.

4. Rettigheder i medfør af kategoripåtegningerne flyvekontrol (AIR), tårnkontrol for flyvepladstrafik på manøvreområdet (GMC) og tårnkontrol (TWR), der er udstedt før den 4. august 2024, indgår i rettigheder i medfør af kategorien flyvepladskontrol (ADC). Hvis udøvelsen af indehaverens rettigheder er begrænset til flyvekontrol eller flyvepladstrafik på manøvreområdet, skal dette angives i enhedspåtegningen i overensstemmelse med bilag I, punkt ATCO.B.020, litra d), på det tidspunkt, hvor navnet på kategorien flyvepladskontrol, instrument, (ADI) ændres til flyvepladskontrol (ADC) i overensstemmelse med denne artikels stk. 1.

5. Rettighederne i medfør af kategoripåtegningen tårnkontrol for flyvepladstrafik på manøvreområdet, overvågning, (GMS), der er udstedt før den 4. august 2024, skal indgå i rettighederne i den enhedspåtegning, der er knyttet til kategorien flyvepladskontrol.

6. De kompetente myndigheder ændrer navnet på kategoripåtegningen flyvepladsradarkontrol (RAD), der er udstedt før den 4. august 2024, til kategoripåtegningen flyvepladskontrol, overvågning, (SUR) på det tidspunkt, hvor navnet på kategorien flyvepladskontrol (ADI) ændres til flyvepladskontrol (ADC) i overensstemmelse med denne artikels stk. 1.

7. Rettighederne i medfør af kategoripåtegningen terminalkontrol (TCL), der er udstedt før den 4. august 2024, skal indgå i rettighederne i den enhedspåtegning, der er knyttet til kategorien indflyvningskontrol, overvågning, (APS) eller områdekontrol, overvågning, (ACS).«

7) Følgende indsættes som artikel 8a:

»*Artikel 8a*

Konvertering af nationale militære flyveledercertifikater til flyvelederelevcertifikater

1. En indehaver af et nationalt militært flyveledercertifikat udstedt af en medlemsstat kan ansøge om konvertering af dette certifikat til et flyvelederelevcertifikat som omhandlet i punkt ATCO.B.001. Ansøgningen om konvertering af certifikatet indgives til den kompetente myndighed i den medlemsstat, i hvis militære styrker ansøgeren har gjort tjeneste.

2. Den kompetente myndighed, der har modtaget den i stk. 1 omhandlede ansøgning, giver ansøgeren en godskrivning med henblik på at påvise overensstemmelse med de relevante krav i bilag I (del ATCO) i overensstemmelse med den nationale konverteringsrapport, som den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat udarbejder.

3. Den nationale konverteringsrapport meddeles agenturet af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat, og den skal:

a) beskrive de nationale krav, som danner grundlag for udstedelsen af militære flyveledercertifikater i den pågældende medlemsstat

b) beskrive omfanget af rettighederne i de militære flyveledercertifikater, der er omhandlet i litra a)

c) angive, hvilke krav i bilag I (del ATCO) der godskrives

d) angive den supplerende træning, herunder de påkrævede eksaminationer og bedømmelser, som ansøgerne skal gennemføre; de påkrævede eksaminationer og bedømmelser skal varetages af en uddannelsesorganisation, som opfylder kravene i bilag III (del ATCO.OR), og som er certificeret til at varetage grunduddannelse med henblik på at udstede flyvelederelevcertifikater i overensstemmelse med denne forordning

e) indeholde en erklæring, hvori det bekræftes, at ansøgerens overholdelse af de krav til uddannelse, eksamination og bedømmelse, der er beskrevet i den nationale konverteringsrapport, kan betragtes som ækvivalent med en vellykket fuldførelse af den grunduddannelse, der kræves i henhold til denne forordning med henblik på udstedelse af et flyvelederelevcertifikat

f) omfatte genparter af al relevant støttedokumentation, herunder genparter af de relevante nationale krav og procedurer, der påviser, hvordan medlemsstatens kompetente myndighed har fastslået de elementer, der er anført i litra a)-e) ovenfor.«

8) Bilag I-IV ændres som angivet i bilag I-IV til denne forordning.

Artikel 2

Dato for ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 4. august 2024.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. april 2023.

På Kommissionens vegne
Ursula VON DER LEYEN
Formand

BILAG I

I bilag I (del ATCO) til forordning (EU) 2015/340 foretages følgende ændringer:

1. Punkt ATCO.A.010 affattes således:

»**ATCO.A.010 Ansøgning om ændring med hensyn til kompetent myndighed**

a) Hvis certifikatindehaveren agter at udøve rettigheder i medfør af en enhedspåtegning i en medlemsstat, for hvilken den kompetente myndighed ikke er den myndighed, der har udstedt certifikatet, skal certifikatindehaveren anmode om en ændring med hensyn til den kompetente myndighed hos den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvori disse rettigheder skal udøves, i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt af denne myndighed. Til dette formål skal de involverede kompetente myndigheder udveksle alle de relevante oplysninger, der er nødvendige for at foretage ændringen med hensyn til kompetent myndighed tillige med ombytningen af certifikatet i overensstemmelse med de procedurer, som er nævnt i punkt ATCO.AR.B.001, litra c), og punkt ATCO.AR.D.003.

b) Uanset litra a) er en ændring med hensyn til den kompetente myndighed ikke påkrævet, hvis der alene udøves rettigheder som instruktør i syntetiske træningsanordninger eller bedømmer af præstationer udført i et syntetisk træningsanordningsmiljø, eller hvis der udøves rettigheder i forbindelse med et flyvelederelevcertifikat.

c) For at kunne udøve rettigheder i medfør af certifikatet i en anden medlemsstat end den, hvor certifikatet er udstedt, skal certifikatindehaveren opfylde de i punkt ATCO.B.030 omhandlede krav til sprogfærdigheder, der er fastsat af den medlemsstat, hvori rettighederne påtænkes udøvet.«

2. Punkt ATCO.A.015 affattes således:

»**ATCO.A.015 Udøvelse af certifikaters rettigheder og midlertidig uarbejdsdygtighed**

a) Udøvelse af de rettigheder, som et certifikat giver, afhænger af kategorier og kategoripåtegninger, gyldigheden af enheds- og certifikatpåtegninger samt helbredsgodkendelsen, medmindre helbredsgodkendelsen ikke er påkrævet, jf. litra b).

b) Helbredsgodkendelsen er ikke påkrævet ved udøvelse af instruktør- eller bedømmerrettigheder i et syntetisk træningsanordningsmiljø.

c) Certifikatindehavere må ikke udøve deres certifikats rettigheder, hvis de på nogen måde er i tvivl om, hvorvidt de er i stand til at udøve disse rettigheder på forsvarlig vis, og de skal i sådanne tilfælde omgående underrette den relevante luftfartstjenesteudøver om den midlertidige uarbejdsdygtighed med hensyn til at udøve deres certifikats rettigheder.

d) Luftfartstjenesteudøvere kan erklære certifikatindehaveren midlertidig uarbejdsdygtig, hvis de får kendskab til, at der hersker tvivl om certifikatindehaverens evne til at udøve certifikatets rettigheder på forsvarlig vis.

e) Luftfartstjenesteudøvere skal udvikle og iværksætte objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende procedurer for at sætte certifikatindehavere, der erklærer sig midlertidig uarbejdsdygtige, i stand til at udøve certifikatets rettigheder i overensstemmelse med litra c), erklære certifikatindehaveren midlertidig uarbejdsdygtig i overensstemmelse med litra d) og underrette den kompetente myndighed som fastlagt i procedurerne.

f) De i litra e) omhandlede procedurer skal være indeholdt i kompetenceplanen for en enhed i henhold til punkt ATCO.B.025, litra a), nr. 13).«

3. Punkt ATCO.B.001 affattes således:

»**ATCO.B.001 Flyvelederelevcertifikat**

a) Indehavere af et flyvelederelevcertifikat er bemyndiget til at udøve flyvekontroltjenester i overensstemmelse med kategorien/kategorierne og kategoripåtegningen/kategoripåtegningerne i deres certifikat under tilsyn af en instruktør for uddannelse på arbejdsstedet og gennemføre uddannelse med henblik på supplerende kategoripåtegning(er) og enhedspåtegning(er).

b) Ansøgere om et flyvelederelevcertifikat skal:

1) være mindst 18 år gamle

2) inden for de forudgående 12 måneder før ansøgningen have bestået grunduddannelsen hos en uddannelsesorganisation, som opfylder de krav, der er fastlagt i bilag III (del ATCO.OR) med relevans for den pågældende kategori og, hvis det er relevant, for kategoripåtegningen, som fastsat i del ATCO, subpart D, afsnit 2

3) have en gyldig helbredsgodkendelse

4) have påvist tilstrækkelige sprogfærdigheder i overensstemmelse med kravene i punkt ATCO.B.030.

c) Flyvelederelevcertifikatet skal indeholde sprogpåtegningen/sprogpåtegningerne og som minimum én kategori og, hvis det er relevant, én kategoripåtegning.

d) Indehaveren af et flyvelederelevcertifikat, som ikke er begyndt at udøve certifikatets rettigheder inden for ét år fra datoen for dets udstedelse eller har afbrudt udøvelsen af disse rettigheder i en periode på mere end ét år, må kun påbegynde eller fortsætte uddannelse på arbejdsstedet i den pågældende kategori:

1) hvis en uddannelsesorganisation, som opfylder kravene i bilag III (del ATCO.OR), og som er certificeret til at udbyde grunduddannelse af relevans for kategorien, har foretaget en vurdering af den kompetencemæssige baggrund med hensyn til, om indehaveren af et flyvelederelevcertifikat fortsat opfylder de krav, der er relevante for den pågældende kategori, og

2) efter at have opfyldt eventuelle uddannelseskrav, der følger af den vurdering, der er omhandlet i litra d), nr. 1), ovenfor.«

4. Punkt ATCO.B.005, litra e), affattes således:

»e) Indehaveren af et flyveledercertifikat, som ikke er begyndt at udøve kategoriens rettigheder inden for ét år fra datoen for dens udstedelse, må kun påbegynde uddannelse på arbejdsstedet i den pågældende kategori:

1) hvis en uddannelsesorganisation, som opfylder kravene i bilag III (del ATCO.OR), og som er certificeret til at udbyde grunduddannelse af relevans for kategorien, har foretaget en vurdering af den kompetencemæssige baggrund med hensyn til, om den kompetencemæssige baggrund for indehaveren af et flyveledercertifikat fortsat opfylder de krav, der er relevante for den pågældende kategori, og

2) efter at have opfyldt eventuelle uddannelseskrav, der følger af den vurdering, der er omhandlet i litra e), nr. 1), ovenfor.«

5. Punkt ATCO.B.010 affattes således:

»**ATCO.B.010 Flyvelederkategorier**

a) Certifikater skal indeholde en eller flere af følgende kategorier til angivelse af, hvilken type tjeneste certifikatindehaveren er bemyndiget til at udøve:

1) kategorien flyvepladskontrol (Aerodrome Control — ADC), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for flyvepladstrafik

2) kategorien indflyvningskontrol, procedure (Approach Control Procedural — APP), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for ankommende, afgående og gennemflyvende luftfartøjer uden anvendelse af overvågningsudstyr

3) kategorien indflyvningskontrol, overvågning (Approach Control Surveillance — APS), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for ankommende, afgående eller gennemflyvende luftfartøjer ved hjælp af overvågningsudstyr

4) kategorien områdekontrol, procedure (Area Control Procedural — ACP), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for luftfartøjer uden anvendelse af overvågningsudstyr

5) kategorien områdekontrol, overvågning (Area Control Surveillance — ACS), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for luftfartøjer med anvendelse af overvågningsudstyr.

b) Indehaveren af en kategori, der har afbrudt udøvelsen af de rettigheder, der er forbundet med denne kategori, i en periode på 4 eller flere umiddelbart foregående og på hinanden følgende år, må kun påbegynde uddannelse på arbejdsstedet i den pågældende kategori:

1) hvis en uddannelsesorganisation, som opfylder kravene i bilag III (del ATCO.OR), og som er certificeret til at udbyde uddannelse af relevans for kategorien, har foretaget en vurdering af den kompetencemæssige baggrund med hensyn til, om indehaveren af kategorien fortsat opfylder betingelserne for den pågældende kategori, og

2) efter at have opfyldt eventuelle uddannelseskrav, der følger af den vurdering, der er omhandlet i litra b), nr. 1), ovenfor.«

6. Punkt ATCO.B.015 affattes således:

»**ATCO.B.015 Kategoripåtegninger**

a) påtegningen flyvepladskontrol (Aerodrome Control — ADC) kan indeholde påtegningen flyvepladskontrol, overvågning (Aerodrome Control Surveillance — SUR), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvepladskontrol ved hjælp af overvågningssystemer.

b) Kategorien indflyvningskontrol, overvågning (Approach Control Surveillance — APS) kan indeholde en eller flere af følgende påtegninger:

1) påtegningen præcisionsradarindflyvning (Precision Approach Radar — PAR), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udføre jordkontrollerede præcisionsindflyvninger under anvendelse af præcisionsindflyvningsradarudstyr for luftfartøjer ved slutindflyvningen til landingsbanen

2) påtegningen overvågningsradarindflyvning (Surveillance Radar Approach — SRA), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udføre jordkontrollerede indflyvninger, som ikke er præcisionsindflyvninger, under anvendelse af overvågningsudstyr for luftfartøjer ved slutindflyvningen til landingsbanen.

c) Kategorien områdekontrol, procedure (Area Control Procedural — ACP), kan indeholde påtegningen havområdekontrol (OCN), som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for luftfartøjer, der opererer over et havområde.

d) Kategorien områdekontrol, overvågning (Area Control Surveillance — ACS), kan indeholde påtegningen OCN, som angiver, at certifikatindehaveren har kompetence til at udøve flyvekontroltjeneste for luftfartøjer, der opererer over et havområde.«

7. Punkt ATCO.B.020 affattes således:

»**ATCO.B.020 Enhedspåtegninger**

a) Enhedspåtegninger bemyndiger certifikatindehaveren til at udøve flyvekontroltjenester for en bestemt sektor, gruppe af sektorer og/eller arbejdspositioner under en lufttrafiktjenesteenheds ansvarsområde.

b) Ansøgere om en enhedspåtegning skal have bestået et enhedspåtegningskursus i overensstemmelse med kravene i del ATCO, subpart D, afsnit 3.

c) Som en undtagelse fra litra b) er uddannelsesfasen på arbejdsstedet i del ATCO, subpart D, afsnit 3, ikke påkrævet, hvis enhedspåtegningen udstedes i forbindelse med udstedelsen af en midlertidig godkendelse som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet for samme enhed.

d) Begrænsninger i udøvelsen af rettighederne i kategorien flyvepladskontrol (ADC) skal angives i enhedspåtegningen.

e) Ansøgere om en enhedspåtegning på baggrund af en ændring med hensyn til deres kompetente myndighed som omhandlet i punkt ATCO.A.010 skal ud over kravene i punkt ATCO.A.020, litra b), opfylde kravene i punkt ATCO.D.060, litra f).

f) For flyveledere, der udøver flyvekontroltjenester for luftfartøjer, der foretager testflyvninger, kan den kompetente myndighed fastsætte yderligere krav, som skal opfyldes, ud over dem, der er fastsat i litra b).

g) Enhedspåtegninger gælder i en periode, som er fastlagt i kompetenceplanen for en enhed. Dette tidsrum må ikke være længere end 3 år.

h) Ved første udstedelse eller fornyelse starter enhedspåtegningers gyldighedsperiode senest 30 dage fra den dato, hvor vurderingen er bestået.

i) Enhedspåtegninger forlænges, hvis:

1) Ansøgeren har udøvet certifikatets rettigheder i et minimum af timer, der er fastlagt i kompetenceplanen for enheden.

2) Ansøgeren har gennemført genopfriskningsuddannelse inden for enhedspåtegningens gyldighedsperiode i henhold til kompetenceplanen for enheden.

3) Ansøgerens kompetencer er blevet bedømt i overensstemmelse med kompetenceplanen for enheden tidligst 3 måneder før enhedspåtegningens udløbsdato.

j) Forudsat at kravene i litra i) er opfyldt, forlænges enhedspåtegninger senest inden for en periode på 3 måneder før deres udløbsdato. I sådanne tilfælde skal gyldighedsperioden beregnes fra denne udløbsdato.

k) Hvis enhedspåtegningen forlænges før den i litra j) omhandlede periode, indledes dens gyldighedsperiode senest 30 dage fra den dato, hvor vurderingen er bestået, forudsat at kravene i litra i), nr. 1) og 2), også er opfyldt.

l) Når en enhedspåtegnings gyldighed udløber, skal certifikatindehaveren fuldføre enhedspåtegningskurset i overensstemmelse med kravene i del ATCO, subpart D, afsnit 3, for at forny påtegningen.«

8. Punkt ATCO.B.025 affattes således:

»**ATCO.B.025 Kompetenceplan for en enhed**

a) Kompetenceplane(r)n(e) for en enhed udarbejdes af luftfartstjenesteudøveren og godkendes af den kompetente myndighed. Kompetenceplanen for en enhed skal som minimum omfatte følgende elementer:

1) enhedspåtegninge(r)n(e)s gyldighed i overensstemmelse med punkt ATCO.B.020, litra g)

2) den maksimale sammenhængende periode, hvori rettighederne i en enhedspåtegning ikke udøves i løbet af dens gyldighedsperiode. Denne periode må ikke overstige 90 kalenderdage

3) det i punkt TCO.B.020, litra i), nr. 1), omhandlede mindste antal timer — eller det mindste antal indflyvninger hvis det drejer sig om SRA- og PAR-kategoripåtegninger — hvor enhedspåtegningens rettigheder skal udøves inden for et fastlagt tidsrum, som ikke må overstige 12 måneder. For instruktører for uddannelse på arbejdsstedet, der udøver rettighederne i påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet, beregnes tidsforbruget på instruktion som maksimalt 50 % af det antal timer, der kræves for forlængelse af enhedspåtegningen

4) procedurer for de tilfælde, hvor certifikatindehaveren ikke opfylder kravene i litra a), nr. 2) og 3)

5) procedurer for vurdering af kompetencer, bl.a. med hensyn til genopfriskningsuddannelsens elementer som omhandlet i punkt ATCO.D.080, litra b)

6) procedurer for eksamination i den teoretiske viden og forståelse, der er nødvendig for at udøve rettighederne i kategorierne og påtegningerne

7) procedurer for udpegelse af vedligeholdelsesuddannelsens emner og underemner, formål og uddannelsesmetoder

8) genopfriskningsuddannelsens minimale varighed og hyppighed

9) procedurer for eksamination i den teoretiske viden og/eller bedømmelse af de praktiske færdigheder, der er erhvervet under omskoling, herunder minimumskarakteren for beståelse af eksaminationen

10) procedurer i tilfælde af manglende eksamination eller bedømmelse, herunder appelprocedurer

11) undervisernes kvalifikationer, roller og ansvarsområder

12) en procedure til sikring af, at praktiske instruktører har anvendt teknikker til undervisning i de procedurer, som der skal undervises i som foreskrevet i punkt ATCO.C.010, litra b), nr. 3), og punkt ATCO.C.030, litra b), nr. 3)

13) procedurer for erklæring og håndtering af midlertidig uarbejdsdygtighed med hensyn til at udøve rettighederne i et certifikat og for underretning af den kompetente myndighed i overensstemmelse med punkt ATCO.A.015, litra e)

14) udpegelse af fortegnelser, der skal føres med hensyn til vedligeholdelsesuddannelse og bedømmelser i henhold til punkt ATCO.OR.C.020

15) en procedure og begrundelser for gennemgang og ændring af kompetenceplanen for en enhed og forelæggelse heraf for den kompetente myndighed. Kompetenceplanen for en enhed skal gennemgås mindst én gang hvert tredje år.

b) For at overholde kravet i litra a), nr. 3), skal luftfartstjenesteudøvere føre fortegnelser over det antal timer, hvori hver certifikatindehaver udøver rettighederne i sin(e) enhedspåtegning(er) ved arbejde i sektorer, grupper af sektorer og/eller arbejdspositioner i flyvelederenheden, og forelægge disse data for de kompetente myndigheder og for certifikatindehaveren efter anmodning.

c) Ved fastlæggelse af procedurerne i litra a), nr. 4), og litra a), nr. 13), skal luftfartstjenesteudøvere sikre, at der anvendes metoder, som garanterer retfærdig behandling af certifikatindehavere, hvis påtegningers gyldighed ikke kan forlænges.«

9. I punkt ATCO.B.040 affattes litra a) således:

»a) Sprogfærdigheder skal påvises ved brug af en bedømmelsesmetode, der er godkendt af enhver kompetent myndighed, og som skal omfatte:

1) den proces, der anvendes ved bedømmelsen

2) bedømmernes kvalifikationer

3) appelproceduren.«

10. Punkt ATCO.C.015 affattes således:

»**ATCO.C.015 Ansøgning om en påtegning som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet**

Ansøgere om udstedelse af en påtegning som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet skal:

a) have et flyveledercertifikat med en gyldig enhedspåtegning

b) have udøvet rettighederne i et flyveledercertifikat i en umiddelbart foregående periode på mindst 2 år. Denne periode kan afkortes til ikke mindre end 1 år af den kompetente myndighed, hvis uddannelsesorganisationen anmoder om det, og

c) i løbet af 12 måneder forud for ansøgningen have bestået et kursus i praktiske instruktionsteknikker, hvor der undervises i den krævede viden og de krævede pædagogiske færdigheder, og hvor begge dele er blevet vurderet på behørig vis.«

11. Punkt ATCO.C.020 affattes således:

»**ATCO.C.020 Gyldighedsperiode for en påtegning som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet**

a) Påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet gælder i 3 år.

b) Den kan forlænges ved at bestå genopfriskningsuddannelse i praktiske undervisningsfærdigheder i løbet af gyldighedsperioden for påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet, forudsat at kravet i punkt ATCO.C.015, litra a), er opfyldt.

c) Hvis påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet er udløbet, forudsat at kravet i punkt ATCO.C.015, litra a), er opfyldt, kan den fornyes, hvis indehaveren af påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet inden for de seneste 12 måneder forud for ansøgningen om fornyelse har:

1) gennemgået genopfriskningsuddannelse i praktiske undervisningsfærdigheder og

2) bestået en bedømmelse af kompetencen som praktisk instruktør.

d) I tilfælde af første udstedelse eller fornyelse indledes gyldighedsperioden af påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet senest 30 dage fra den dato, hvor bedømmelsen er bestået.

e) Hvis kravet i punkt ATCO.C.015, litra a), ikke er opfyldt, kan påtegningen som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet ombyttes med en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger, forudsat at der sikres overholdelse af kravene i punkt ATCO.C.040, litra b) og c).«

12. Punkt ATCO.C.030 affattes således:

»**ATCO.C.030 Rettigheder hos instruktører i syntetiske træningsanordninger**

a) Indehavere af en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger er bemyndiget til at varetage praktisk uddannelse i syntetiske træningsanordninger for så vidt angår:

1) fag af praktisk art under grunduddannelse

2) anden uddannelse ved en enhed end uddannelse på arbejdsstedet og

3) vedligeholdelsesuddannelse.

Hvis instruktøren i syntetiske træningsanordninger varetager forberedende uddannelse på arbejdsstedet, skal vedkommende have eller have haft den relevante enhedspåtegning.

b) Indehavere af en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger må kun udøve rettighederne i påtegningen, hvis de har:

1) mindst 2 års erfaring inden for den kategori, som de skal undervise i

2) påvist viden om aktuel operativ praksis

3) anvendt undervisningsteknikker i de procedurer, som der skal undervises i.

c) Som en undtagelse fra litra b), nr. 1)

1) kan denne toårsperiode afkortes til ikke mindre end 1 år af den kompetente myndighed, hvis uddannelsesorganisationen anmoder om det

2) er enhver kategori, som indehaves, relevant med hensyn til basisuddannelse.

3) Med henblik på kategoriuddannelsen kan uddannelsen i forbindelse med specifikke og udvalgte operationelle opgaver leveres af en indehaver af en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger med en kategori, der er relevant for denne specifikke og udvalgte operationelle opgave.«

13. Punkt ATCO.C.035 affattes således:

»**ATCO.C.035 Ansøgning om påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger**

Ansøgere om udstedelse af en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger skal:

a) have udøvet rettighederne i et flyveledercertifikat inden for en hvilken som helst kategori i mindst 2 år. Denne periode kan afkortes til ikke mindre end 1 år af den kompetente myndighed, hvis uddannelsesorganisationen anmoder om det, og

b) i løbet af de 12 måneder, der går forud for ansøgningen, have bestået et kursus i praktiske instruktionsteknikker, hvor der undervises i den krævede viden og de krævede pædagogiske færdigheder ved brug af teoretiske og praktiske metoder, og hvor begge dele er blevet bedømt på behørig vis.«

14. Punkt ATCO.C.040 affattes således:

»**ATCO.C.040 Gyldighedsperiode for påtegningen som instruktør i syntetiske træningsanordninger**

a) Påtegningen som instruktør i syntetiske træningsanordninger gælder i 3 år.

b) Den kan forlænges ved at bestå genopfriskningsuddannelse i praktiske undervisningsfærdigheder og i aktuel operativ praksis i løbet af gyldighedsperioden for påtegningen som instruktør i syntetiske træningsanordninger.

c) Hvis påtegningen som instruktør i syntetiske træningsanordninger er udløbet, kan den fornys, hvis indehaveren af påtegningen som instruktør i syntetiske træningsanordninger inden for de seneste 12 måneder forud for ansøgningen om fornyelse har:

1) gennemgået genopfriskningsuddannelse i praktiske undervisningsfærdigheder og aktuel operativ praksis og

2) bestået en bedømmelse af kompetencen som praktisk instruktør.

d) I tilfælde af første udstedelse eller fornyelse indledes gyldighedsperioden af påtegningen som instruktør i syntetiske træningsanordninger senest 30 dage fra den dato, hvor bedømmelsen er bestået.«

15. Punkt ATCO.C.045 affattes således:

»**ATCO.C.045 Bedømmeres rettigheder**

a) En person må kun foretage bedømmelser, hvis vedkommende har en bedømmerpåtegning.

b) Indehavere af en bedømmerpåtegning er bemyndiget til at foretage bedømmelser:

1) med henblik på udstedelse af et flyvelederelevcertifikat i forbindelse med grunduddannelse eller udstedelse af en ny kategori og/eller kategoripåtegning, alt efter tilfældet

2) af kompetencemæssig baggrund som omhandlet i punkt ATCO.B.001, litra d), ATCO.B.005, litra e), og ATCO. B.010, litra b)

3) af flyvelederelever i forbindelse med udstedelse af en enhedspåtegning og en eller flere kategoripåtegninger, hvis det er relevant

4) af flyveledere i forbindelse med udstedelse af en enhedspåtegning og en eller flere kategoripåtegninger, hvis det er relevant, samt forlængelse og fornyelse af en enhedspåtegning

5) af ansøgere til stillinger som praktiske instruktører eller bedømmere, hvis der sikres overholdelse af de relevante krav i litra d), nr. 2)-4).

c) Indehavere af en bedømmerpåtegning må kun udøve rettighederne i påtegningen, hvis de har:

1) mindst 2 års erfaring inden for den kategori og den eller de kategoripåtegninger, som de skal bedømme, og

2) påvist viden om aktuel operativ praksis.

d) Ud over kravene i litra c) gælder det, at indehavere af en bedømmerpåtegning kun må udøve rettighederne i påtegningen:

1) ved bedømmelser, der fører til udstedelse, forlængelse og fornyelse af en enhedspåtegning, hvis de også har haft den til bedømmelsen knyttede enhedspåtegning i en umiddelbart foregående periode på mindst 1 år

2) ved bedømmelse af en ansøgers kompetencer i forbindelse med udstedelse eller fornyelse af en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger, hvis de har en påtegning som instruktør i syntetiske træningsanordninger eller instruktør for uddannelse på arbejdsstedet og har udøvet rettighederne i denne påtegning i mindst 3 år

3) ved bedømmelse af en ansøgers kompetencer i forbindelse med udstedelse eller fornyelse af en påtegning som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet, hvis de har en påtegning som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet og har udøvet rettighederne i denne påtegning i mindst 3 år

4) ved bedømmelse af en ansøgers kompetencer i forbindelse med udstedelse eller fornyelse af en bedømmerpåtegning, hvis de har udøvet rettighederne i bedømmerpåtegningen i mindst 3 år.

e) Ved bedømmelser med henblik på udstedelse og fornyelse af en enhedspåtegning og for at sikre tilsyn i praktiske arbejdspositioner skal bedømmeren desuden have en påtegning som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet, eller også skal en sådan instruktør med den gyldige enhedspåtegning med relation til bedømmelsen være til stede.«

16. Punkt ATCO.C.055 affattes således:

»**ATCO.C.055 Ansøgning om en bedømmerpåtegning**

Ansøgere om udstedelse af en bedømmerpåtegning skal:

a) have udøvet rettighederne i et flyveledercertifikat i mindst 2 år og

b) have bestået et bedømmerkursus, hvor der undervises i den krævede viden og de krævede færdigheder ved brug af teoretiske og praktiske metoder, og hvor begge dele er blevet vurderet på behørig vis i løbet af de 12 måneder, der går forud for ansøgningen.«

17. Punkt ATCO.C.060 affattes således:

»**ATCO.C.060 Bedømmerpåtegningens gyldighed**

a) Bedømmerpåtegningen gælder i 3 år.

b) Den kan forlænges ved at bestå genopfriskningsuddannelse i bedømmerfærdigheder og aktuel operativ praksis i løbet af bedømmerpåtegningens gyldighedsperiode.

c) Hvis bedømmerpåtegningen er udløbet, kan den fornys, hvis indehaveren af bedømmerpåtegningen inden for de seneste 12 måneder forud for ansøgningen om fornyelse har:

1) gennemgået genopfriskningsuddannelse i bedømmerfærdigheder og aktuel operativ praksis og

2) bestået en bedømmelse af kompetencen som bedømmer.

d) I tilfælde af første udstedelse eller fornyelse indledes gyldighedsperioden af bedømmerpåtegningen senest 30 dage fra den dato, hvor vurderingen er bestået.«

18. Punkt ATCO.D.010 affattes således:

»**ATCO.D.010 Grunduddannelsens sammensætning**

a) Grunduddannelse, som er beregnet til ansøgere om udstedelse af et flyvelederelevcertifikat eller en ekstra kategori og/eller kategoripåtegning, består af:

1) basisuddannelse, som omfatter alle fag, emner og underemner i tillæg 2 i bilag I og

2) kategorigivende uddannelse, som omfatter fagene, emnerne og underemnerne i mindst en af følgende:

i) kategorien flyvepladskontrol — ADC, som defineres i tillæg 3 i bilag I

ii) kategorien indflyvningskontrol, procedure, — APP, som defineres i tillæg 4 i bilag I

iii) kategorien områdekontrol, procedure, — ACP, som defineres i tillæg 5 i bilag I

iv) kategorien indflyvningskontrol, overvågning, — APS, som defineres i tillæg 6 i bilag I

v) kategorien områdekontrol, overvågning, — ACS, som defineres i tillæg 7 i bilag I.

b) Uddannelse med henblik på en ekstra kategori består af uddannelse i de fag, emner og underemner, der er relevante for mindst én af de kategorier, der er fastlagt i litra a), nr. 2).

c) Uddannelse med henblik på genaktivering af en kategori efter manglende beståelse ved en bedømmelse af kompetencemæssig baggrund i henhold til punkt ATCO.B.010, litra b), skræddersys med udgangspunkt i resultatet af denne bedømmelse.

d) Uddannelse med henblik på en kategoripåtegning består af fag, emner og underemner, som uddannelsesorganisationen udvikler, og som godkendes som en del af uddannelseskurset.

e) Basisuddannelse og/eller kategorigivende uddannelse kan suppleres med yderligere fag, emner og underemner, som er specifikke for det enkelte FAB-miljø eller nationale miljø.«

19. Punkt ATCO.D.025, litra b), affattes således:

»b) Ved teoretisk(e) eksamination(er) gives karakteren »bestået« til en kandidat, som opnår mindst 75 % af samtlige karakterpoint ved den pågældende eksamination.«

20. Punkt ATCO.D.025, litra d), affattes således:

»d) Ved bedømmelser gives karakteren »bestået« til en kandidat, der konsekvent udviser den fornødne effektivitet som anført i punkt ATCO.D.030 og den adfærd, som er nødvendig for at sikre en forsvarlig udøvelse af flyvekontroltjenesten.«

21. Punkt ATCO.D.035, litra e), affattes således:

»e) Ved bedømmelser gives karakteren »bestået« til en kandidat, der konsekvent udviser den fornødne effektivitet som beskrevet i punkt ATCO.D.040 og den adfærd, som er nødvendig for at sikre en forsvarlig udøvelse af flyvekontroltjenesten.«

22. Punkt ATCO.D.040 affattes således:

»**ATCO.D.040 Resultatmål for kategorigivende uddannelse**

a) Der fastlægges opgaver og fastsættes resultatmål for hvert kursus i kategorigivende uddannelse.

b) I resultatmålene for kategorigivende uddannelse kræves det, at ansøgerne kan:

1) udvise evnen til at styre lufttrafik på en måde, så sikker, velordnet og hurtig afvikling af tjenester sikres, og

2) håndtere komplekse situationer og situationer med tæt trafik.

c) Ud over kravene i litra b) skal resultatmålene for kategorigivende uddannelse inden for kategorien flyvepladskontrol (ADC), sikre, at ansøgerne kan:

1) håndtere arbejdsbyrden og udøve lufttrafiktjenester inden for et nærmere defineret ansvarsområde på flyvepladsen og

2) anvende teknikker og operationelle procedurer for kontrol af trafikken på flyvepladsen.

d) Ud over kravene i litra b) skal resultatmålene for kategorigivende uddannelse inden for kategorien indflyvningskontrol, procedure, (APP) sikre, at ansøgerne kan:

1) håndtere arbejdsbyrden og udøve lufttrafiktjenester inden for et nærmere defineret ansvarsområde for indflyvningskontrol og

2) anvende procedurebaseret indflyvningskontrol, planlægningsteknikker og operationelle procedurer over for ankommende, ventende, afgående og gennemflyvende trafik.

e) Ud over kravene i litra b) skal resultatmålene for kategorigivende uddannelse inden for kategorien indflyvningskontrol, overvågning, (APS) sikre, at ansøgerne kan:

1) håndtere arbejdsbyrden og udøve lufttrafiktjenester inden for et nærmere defineret ansvarsområde for indflyvningskontrol og

2) sikre overvågning ved indflyvningskontrol og anvende planlægningsteknikker og operationelle procedurer over for ankommende, ventende, afgående og gennemflyvende trafik.

f) Ud over kravene i litra b) skal resultatmålene for kategorigivende uddannelse inden for kategorien områdekontrol, procedure, (ACP) sikre, at ansøgerne kan:

1) håndtere arbejdsbyrden og udøve lufttrafiktjenester inden for et nærmere defineret ansvarsområde for områdekontrol og

2) anvende procedurebaseret områdekontrol, planlægningsteknikker og operationelle procedurer over for trafik i området.

g) Ud over kravene i litra b) skal resultatmålene for kategorigivende uddannelse inden for kategorien områdekontrol, overvågning, (ACS) sikre, at ansøgerne kan:

1) håndtere arbejdsbyrden og udøve lufttrafiktjenester inden for et nærmere defineret ansvarsområde for områdekontrol og

2) anvende overvågningsbaseret områdekontrol, planlægningsteknikker og operationelle procedurer over for trafik i området.«

23. Punkt ATCO.D.050 affattes således:

»**ATCO.D.050 Forudsætninger for uddannelse ved en enhed**

Forudsat at kravene i punkt ATCO.B.001, litra d), ATCO.B.005, litra e), og ATCO.B.010, litra b), er opfyldt:

a) enhedstræning må kun påbegyndes af personer, der har fuldført en grunduddannelse, der er relevant for kategorien og, hvis det er relevant, kategoripåtegningen

b) enhedstræningens uddannelsesfase på arbejdsstedet må kun påbegyndes af personer, der er indehavere af et flyvelederelevcertifikat eller et flyvledercertifikat med den relevante kategori og, hvis det er relevant, kategoripåtegning.«

24. I punkt ATCO.D.060 affattes litra e) og f) således:

»e) Uddannelse med henblik på en kategoripåtegning består af fag, emner og underemner, som uddannelsesorganisationen udvikler, og som godkendes som en del af uddannelseskurset.

f) Enhedspåtegningskurser, der gennemføres af flyvelederelever eller flyveledere i en medlemsstat, hvor den kompetente myndighed ikke er den myndighed, der har udstedt certifikatet, tilpasses således, at de omfatter elementer af grunduddannelsen, der er specifikke for den pågældende FAB eller for det nationale miljø. Det samme krav gælder i tilfælde, hvor vedkommende, der ansøger om et elevcertifikat, har gennemført en grunduddannelse i en anden medlemsstat end den medlemsstat, der vil udstede elevcertifikatet.«

25. Tillæg 2 til bilag I affattes således:

»*Tillæg 2 til bilag I*

BASISUDDANNELSE

(Reference: Bilag I (del ATCO), subpart D, afsnit 2, punkt ATCO.D.010, litra a), nr. 1))

INDHOLDSFORTEGNELSE

EMNE 1: GENERELT OM KURSET

EMNE 2: LUFTFARTSLOVGIVNING

EMNE 3: LUFTTRAFIKSTYRING

EMNE 4: METEOROLOGI

EMNE 5: NAVIGATION

EMNE 6: LUFTFARTØJER

EMNE 7: MENNESKELIGE FAKTORER

EMNE 8: UDSTYR OG SYSTEMER

EMNE 9: FAGLIGT MILJØ

EMNE 1:	**GENERELT OM KURSET**
EMNE INTRB 1 —	KURSUSLEDELSE
Underemne INTRB 1.1 —	Generelt om kurset
Underemne INTRB 1.2 —	Kursusadministration
Underemne INTRB 1.3 —	Undervisningsmateriale og uddannelsesdokumentation
EMNE INTRB 2 —	GENERELT OM FLYVELEDERUDDANNELSEN
Underemne INTRB 2.1 —	Kursets indhold, metode og opbygning

Underemne INTRB 2.2 —	Uddannelsesetik
Underemne INTRB 2.3 —	Bedømmelsesproces
EMNE INTRB 3 —	GENERELT OM ATCOs FREMTID
Underemne INTRB 3.1 —	Jobudsigt
EMNE 2:	**LUFTFARTSLOVGIVNING**
EMNE LAWB 1 —	GENERELT OM LUFTFARTSLOVGIVNING
Underemne LAWB 1.1 —	Luftfartslovgivningens relevans
EMNE LAWB 2 —	INTERNATIONALE ORGANISATIONER
Underemne LAWB 2.1 —	ICAO
Underemne LAWB 2.2 —	Europæiske og andre agenturer
Underemne LAWB 2.3 —	Luftfartssammenslutninger
EMNE LAWB 3 —	NATIONALE ORGANISATIONER
Underemne LAWB 3.1 —	Nationale myndigheder
Underemne LAWB 3.2 —	Nationale lovgivningsmæssige procedurer
Underemne LAWB 3.3 —	Kompetent myndighed
Underemne LAWB 3.4 —	Nationale luftfartssammenslutninger
EMNE LAWB 4 —	ATS-FLYVESIKKERHEDSSTYRING
Underemne LAWB 4.1 —	Flyvesikkerhedsrelaterede forskrifter
Underemne LAWB 4.2 —	Flyvesikkerhedsstyringssystem
EMNE LAWB 5 —	REGLER OG BESTEMMELSER
Underemne LAWB 5.1 —	Måleenheder
Underemne LAWB 5.2 —	ATCO-certificering
Underemne LAWB 5.3 —	Oversigt over luftfartstjenesten
Underemne LAWB 5.4 —	Oversigt over lufttrafiktjenesten
Underemne LAWB 5.5 —	Oversigt over luftfartsinformationsledelse (AIM)
Underemne LAWB 5.6 —	Lufttrafikregler
Underemne LAWB 5.7 —	Luftrum og ATS-ruter
Underemne LAWB 5.8 —	Flyveplan
Underemne LAWB 5.9 —	Flyvepladser
Underemne LAWB 5.10 —	Venteprocedurer for IFR-flyvninger
Underemne LAWB 5.11 —	Venteprocedurer for VFR-flyvninger
EMNE 3:	**LUFTTRAFIKSTYRING**
EMNE ATMB 1 —	LUFTTRAFIKSTYRING
Underemne ATMB 1.1 —	Anvendelse af måleenheder

Underemne ATMB 1.2 —	Flyvekontroltjeneste (ATC)
Underemne ATMB 1.3 —	Flyveinformationstjeneste (FIS)
Underemne ATMB 1.4 —	Alarmeringstjeneste
Underemne ATMB 1.5 —	Flyverådgivningstjeneste
Underemne ATMB 1.6 —	ATS-systemkapacitet og lufttrafikregulering
Underemne ATMB 1.7 —	Luftrumsstyring (ASM)
EMNE ATMB 2 —	HØJDEMÅLING OG NIVEAUTILDELING
Underemne ATMB 2.1 —	Højdemåling
Underemne ATMB 2.2 —	Gennemgangsniveau
Underemne ATMB 2.3 —	Niveautildeling
EMNE ATMB 3 —	RADIOTELEFONI (RTF)
Underemne ATMB 3.1 —	Generelle driftsprocedurer for radiotelefoni
EMNE ATMB 4 —	ATC-KLARERINGER OG -INSTRUKTIONER
Underemne ATMB 4.1 —	ATC-klareringers type og indhold
Underemne ATMB 4.2 —	ATC-instruktioner
EMNE ATMB 5 —	KOORDINERING
Underemne ATMB 5.1 —	Koordineringsprincipper, -typer og -indhold
Underemne ATMB 5.2 —	Koordineringsbehov
Underemne ATMB 5.3 —	Koordineringsmetoder
EMNE ATMB 6 —	VISNING AF DATA
Underemne ATMB 6.1 —	Ekstraktion af data
Underemne ATMB 6.2 —	Datastyring
EMNE ATMB 7 —	ADSKILLELSE
Underemne ATMB 7.1 —	Vertikal adskillelse og procedurer
Underemne ATMB 7.2 —	Horisontal adskillelse og procedurer
Underemne ATMB 7.3 —	Visuel adskillelse
Underemne ATMB 7.4 —	Flyvepladsadskillelse og -procedurer
Underemne ATMB 7.5 —	Adskillelse baseret på ATS-overvågningssystemer
Underemne ATMB 7.6 —	Adskillelse baseret på slipstrømsturbulens
EMNE ATMB 8 —	LUFTBÅRNE ANTIKOLLISIONSSYSTEMER OG JORDBASEREDE SIKKERHEDSNET
Underemne ATMB 8.1 —	Luftbårne sikkerhedsnet
Underemne ATMB 8.2 —	Jordbaserede sikkerhedsnet
EMNE ATMB 9 —	GRUNDLÆGGENDE PRAKTISKE FÆRDIGHEDER
Underemne ATMB 9.1 —	Lufttrafikstyringen

Underemne ATMB 9.2 —	Grundlæggende praktiske færdigheder gældende for alle kategorier
Underemne ATMB 9.3 —	Grundlæggende praktiske færdigheder gældende for flyvepladser
Underemne ATMB 9.4 —	Grundlæggende praktiske færdigheder gældende for overvågning
EMNE 4:	**METEOROLOGI**
EMNE METB 1 —	GENERELT OM METEOROLOGI
Underemne METB 1.1 —	Anvendelse af måleenheder
Underemne METB 1.2 —	Luftfart og meteorologi
Underemne METB 1.3 —	Opbygning af den meteorologiske tjeneste
EMNE METB 2 —	ATMOSFÆRE
Underemne METB 2.1 —	Sammensætning og struktur
Underemne METB 2.2 —	Standardatmosfære
Underemne METB 2.3 —	Varme og temperatur
Underemne METB 2.4 —	Vand i atmosfæren
Underemne METB 2.5 —	Lufttryk
EMNE METB 3 —	ATMOSFÆRISK CIRKULATION
Underemne METB 3.1 —	Generel luftcirkulation
Underemne METB 3.2 —	Luftmasser og frontsystemer
Underemne METB 3.3 —	Mesoskalasystemer
Underemne METB 3.4 —	Vind
EMNE METB 4 —	METEOROLOGISKE FÆNOMENER
Underemne METB 4.1 —	Skyer
Underemne METB 4.2 —	Nedbørstyper
Underemne METB 4.3 —	Sigtbarhed
Underemne METB 4.4 —	Meteorologiske farer
EMNE METB 5 —	METEOROLOGISK INFORMATION FOR LUFTFART
Underemne METB 5.1 —	Meddelelser og rapporter
EMNE 5:	**NAVIGATION**
EMNE NAVB 1 —	GENERELT OM NAVIGATION
Underemne NAVB 1.1 —	Anvendelse af måleenheder
Underemne NAVB 1.2 —	Formål med og brug af navigation
EMNE NAVB 2 —	JORDEN
Underemne NAVB 2.1 —	Jordens placering og bevægelse
Underemne NAVB 2.2 —	Koordinatsystem, retning og afstand

Underemne NAVB 2.3 —	Magnetisme
EMNE NAVB 3 —	KORT OG LUFTFARTSKORT
Underemne NAVB 3.1 —	Kort og diagrammer til brug inden for luftfart
EMNE NAVB 4 —	GRUNDLÆGGENDE NAVIGATIONSBEGREBER
Underemne NAVB 4.1 —	Vindpåvirkning
Underemne NAVB 4.2 —	Hastighed
Underemne NAVB 4.3 —	Visuel navigation
Underemne NAVB 4.4 —	Navigationsaspekter ved flyveplanlægning
EMNE NAVB 5 —	INSTRUMENTNAVIGATION
Underemne NAVB 5.1 —	Jordbaserede systemer
Underemne NAVB 5.2 —	Inertinavigationssystemer
Underemne NAVB 5.3 —	Satellitbaserede systemer
Underemne NAVB 5.4 —	Instrumentindflyvningsprocedurer
EMNE NAVB 6 —	PERFORMANCEBASERET NAVIGATION
Underemne NAVB 6.1 —	Principper bag og fordele ved områdenavigation
Underemne NAVB 6.2 —	Generelt om PBN
Underemne NAVB 6.3 —	PBN-applikationer
EMNE NAVB 7 —	UDVIKLINGSTENDENSER INDEN FOR NAVIGATION
Underemne NAVB 7.1 —	Fremtidige udviklingstendenser
EMNE 6:	**LUFTFARTØJER**
EMNE ACFTB 1 —	GENERELT OM LUFTFARTØJER
Underemne ACFTB 1.1 —	Anvendelse af måleenheder
Underemne ACFTB 1.2 —	Luftfart og luftfartøjer
EMNE ACFTB 2 —	FLYVEPRINCIPPER
Underemne ACFTB 2.1 —	Kræfter, der påvirker luftfartøjer
Underemne ACFTB 2.2 —	Luftfartøjers strukturkomponenter og styreorganer
Underemne ACFTB 2.3 —	Operationelle begrænsninger
EMNE ACFTB 3 —	LUFTFARTØJSKATEGORIER
Underemne ACFTB 3.1 —	Luftfartøjskategorier
Underemne ACFTB 3.2 —	Kategorier af slipstrømsturbulens
Underemne ACFTB 3.3 —	ICAO's anflyvningskategorier
Underemne ACFTB 3.4 —	Miljøkategorier

EMNE ACFTB 4 —	LUFTFARTØJSDATA
Underemne ACFTB 4.1 —	Genkendelse
Underemne ACFTB 4.2 —	Præstationsdata
EMNE ACFTB 5 —	LUFTFARTØJSMOTORER
Underemne ACFTB 5.1 —	Stempelmotorer
Underemne ACFTB 5.2 —	Reaktionsmotorer
Underemne ACFTB 5.3 —	Turbopropmotorer
Underemne ACFTB 5.4 —	Elmotorer
Underemne ACFTB 5.5 —	Energikilder til brug inden for luftfart
EMNE ACFTB 6 —	LUFTFARTØJSSYSTEMER OG -INSTRUMENTER
Underemne ACFTB 6.1 —	Flyveinstrumenter
Underemne ACFTB 6.2 —	Navigationsinstrumenter
Underemne ACFTB 6.3 —	Motorinstrumenter
Underemne ACFTB 6.4 —	Luftfartøjselementer og -systemer
EMNE ACFTB 7 —	FAKTORER MED INDVIRKNING PÅ LUFTFARTØJETS PRÆSTATIONER
Underemne ACFTB 7.1 —	Startfaktorer
Underemne ACFTB 7.2 —	Opstigningsfaktorer
Underemne ACFTB 7.3 —	Flyvefaktorer
Underemne ACFTB 7.4 —	Nedstignings- og indflyvningsfaktorer
Underemne ACFTB 7.5 —	Anflyvnings- og landingsfaktorer
Underemne ACFTB 7.6 —	Økonomiske faktorer
Underemne ACFTB 7.7 —	Miljøfaktorer
EMNE 7:	**MENNESKELIGE FAKTORER**
EMNE HUMB 1 —	GENERELT OM MENNESKELIG YDEEVNE
Underemne HUMB 1.1 —	De menneskelige faktorers betydning for flyvekontroltjenesten
EMNE HUMB 2 —	SUNDHED OG TRIVSEL
Underemne HUMB 2.1 —	Egnethed til tjeneste
Underemne HUMB 2.2 —	Stress og træthed
Underemne HUMB 2.3 —	Stofbrug og ansvar
EMNE HUMB 3 —	MENNESKELIG YDEEVNE
Underemne HUMB 3.1 —	Individuel adfærd
Underemne HUMB 3.2 —	Sikkerhedskultur og fagetisk adfærd

EMNE HUMB 4 —	MENNESKELIGE FEJL
Underemne HUMB 4.1 —	Definition af menneskelige fejl
Underemne HUMB 4.2 —	Klassifikation af menneskelige fejl
EMNE HUMB 5 —	SAMARBEJDE
Underemne HUMB 5.1 —	Teamarbejde og teamroller
EMNE HUMB 6 —	KOMMUNIKATION
Underemne HUMB 6.1 —	Kommunikation i flyvekontroltjenesten
Underemne HUMB 6.2 —	Kommunikationsmidler

EMNE 8:	**UDSTYR OG SYSTEMER**
EMNE EQPSB 1 —	ATC-UDSTYR
Underemne EQPSB 1.1 —	Hovedtyper af ATC-udstyr
EMNE EQPSB 2 —	RADIO
Underemne EQPSB 2.1 —	Radioteori
Underemne EQPSB 2.2 —	Pejling
EMNE EQPSB 3 —	KOMMUNIKATIONSUDSTYR
Underemne EQPSB 3.1 —	Radiokommunikation
Underemne EQPSB 3.2 —	Talekommunikation mellem ATS-enheder/positioner og andre
Underemne EQPSB 3.3 —	Datalink-kommunikation
Underemne EQPSB 3.4 —	Luftfartsselskabers kommunikation
EMNE ACFTB 4 —	GENERELT OM OVERVÅGNING
Underemne EQPSB 4.1 —	ATS-overvågningstilgang
EMNE EQPSB 5 —	RADAR
Underemne EQPSB 5.1 —	Principper for anvendelse af radar
Underemne EQPSB 5.2 —	Primær radar
Underemne EQPSB 5.3 —	Sekundær radar
Underemne EQPSB 5.4 —	Anvendelse af radar
EMNE ACFTB 6 —	AFHÆNGIG AUTOMATISK OVERVÅGNING
Underemne ACFTB 6.1 —	Principper for afhængig automatisk overvågning

Underemne ACFTB 6.2 —	Anvendelse af afhængig automatisk overvågning
EMNE EQPSB 7 —	MULTILATERATION
Underemne EQPSB 7.1 —	Principper for anvendelse af multilateration
Underemne EQPSB 7.2 —	Anvendelse af multilateration
EMNE EQPSB 8 —	DATABEHANDLING
Underemne EQPSB 8.1 —	Netværkssamarbejde om overvågningsdata
Underemne EQPSB 8.2 —	Principper for netværkssamarbejde om overvågningsdata
Underemne EQPSB 8.3 —	Behandling af flyvedata
EMNE EQPSB 9 —	FREMTIDENS UDSTYR
Underemne EQPSB 9.1 —	Nye udviklingstendenser
EMNE EQPSB 10 —	ATS-AUTOMATISERING
Underemne EQPSB 10.1 —	Principper for anvendelse af automatisering
Underemne EQPSB 10.2 —	Luftfartens faste telekommunikationsnet (AFTN)
Underemne EQPSB 10.3 —	Onlinedataudveksling
Underemne EQPSB 10.4 —	Systemer, der anvendes til automatisk videreformidling af oplysninger
EMNE EQPSB 11 —	ARBEJDSPOSITIONER
Underemne EQPSB 11.1 —	Udstyr ved arbejdspositioner
Underemne EQPSB 11.2 —	Flyvepladskontrol
Underemne EQPSB 11.3 —	Indflyvningskontrol
Underemne EQPSB 11.4 —	Områdekontrol
EMNE 9:	**FAGLIGT MILJØ**
EMNE PENB 1 —	RUTINEOPBYGNING
Underemne PENB 1.1 —	ATS- og flyvepladsfaciliteter
EMNE PENB 2 —	LUFTRUMSBRUGERE
Underemne PENB 2.1 —	Civil luftfart
Underemne PENB 2.2 —	Militær luftfart
Underemne PENB 2.3 —	Forventninger og krav til piloter
EMNE PENB 3 —	KUNDERELATIONER
Underemne PENB 3.1 —	ATS som tjenesteudøver
EMNE PENB 4 —	MILJØBESKYTTELSE
Underemne PENB 4.1 —	Miljøbeskyttelse«

26. Tillæg 3 til bilag I udgår.

27. Tillæg 4 til bilag I affattes således:

»*Tillæg 3 til bilag I*

KATEGORIEN FLYVEPLADSKONTROL (ADC)

(Reference: Bilag I (DEL ATCO), subpart D, afsnit 2, punkt ATCO.D.010, litra a), nr. 2, i))

INDHOLDSFORTEGNELSE

EMNE 1: GENERELT OM KURSET
EMNE 2: LUFTFARTSLOVGIVNING
EMNE 3: LUFTTRAFIKSTYRING
EMNE 4: METEOROLOGI
EMNE 5: NAVIGATION
EMNE 6: LUFTFARTØJER
EMNE 7: MENNESKELIGE FAKTORER
EMNE 8: UDSTYR OG SYSTEMER
EMNE 9: FAGLIGT MILJØ
EMNE 10: UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER
EMNE 11: FLYVEPLADSER

EMNE 1:	**GENERELT OM KURSET**
EMNE INTR 1 —	KURSUSLEDELSE
Underemne INTR 1.1 —	Generelt om kurset
Underemne INTR 1.2 —	Kursusadministration
Underemne INTR 1.3 —	Undervisningsmateriale og uddannelsesdokumentation
EMNE INTR 2 —	GENERELT OM FLYVELEDERUDDANNELSEN
Underemne INTR 2.1 —	Kursets indhold og opbygning
Underemne INTR 2.2 —	Uddannelsesetik
Underemne INTR 2.3 —	Bedømmelsesproces
EMNE 2:	**LUFTFARTSLOVGIVNING**
EMNE LAW 1 —	ATCO-CERTIFIKAT/KOMPETENCEBEVIS
Underemne LAW 1.1 —	Rettigheder og betingelser
EMNE LAW 2 —	REGLER OG BESTEMMELSER
Underemne LAW 2.1 —	Rapporter
Underemne LAW 2.2 —	Luftrum
EMNE LAW 3 —	ATC-FLYVESIKKERHEDSSTYRING
Underemne LAW 3.1 —	Feedback-proces
Underemne LAW 3.2 —	Sikkerhedsundersøgelse

EMNE 3:	**LUFTTRAFIKSTYRING**
EMNE ATM 1 —	UDØVELSE AF TJENESTER
Underemne ATM 1.1 —	Flyvepladskontrol
Underemne ATM 1.2 —	Flyveinformationstjeneste (FIS)
Underemne ATM 1.3 —	Alarmeringstjeneste (ALRS)
Underemne ATM 1.4 —	ATS-systemkapacitet og lufttrafikregulering
EMNE ATM 2 —	KOMMUNIKATION
Underemne ATM 2.1 —	Effektiv kommunikation
EMNE ATM 3 —	ATC-KLARERINGER OG -INSTRUKTIONER
Underemne ATM 3.1 —	ATC-klareringer
Underemne ATM 3.2 —	ATC-instruktioner
EMNE ATM 4 —	KOORDINERING
Underemne ATM 4.1 —	Koordineringsbehov
Underemne ATM 4.2 —	Koordineringsværktøj og -metoder
Underemne ATM 4.3 —	Koordineringsprocedurer
EMNE ATM 5 —	HØJDEMÅLING OG NIVEAUTILDELING
Underemne ATM 5.1 —	Højdemåling
Underemne ATM 5.2 —	Hindringsfrihed
EMNE ATM 6 —	ADSKILLELSE
Underemne ATM 6.1 —	Adskillelse mellem afgående luftfartøjer
Underemne ATM 6.2 —	Adskillelse af afgående luftfartøjer fra ankommende luftfartøjer
Underemne ATM 6.3 —	Adskillelse af ankommende luftfartøjer og luftfartøjer før landing eller afgående luftfartøjer
Underemne ATM 6.4 —	Længdeadskillelse udtrykt i tidsintervaller under hensyn til slipstrømsturbulens
Underemne ATM 6.5 —	Reducerede adskillelsesminima
EMNE ATM 7 —	LUFTBÅRNE ANTIKOLLISIONSSYSTEMER OG JORDBASEREDE SIKKERHEDSNET
Underemne ATM 7.1 —	Luftbårne sikkerhedsnet
Underemne ATM 7.2 —	Jordbaserede sikkerhedsnet
EMNE ATM 8 —	VISNING AF DATA
Underemne ATM 8.1 —	Datastyring
EMNE ATM 9 —	OPERATIONELT MILJØ (SIMULERET)
Underemne ATM 9.1 —	Det operationelle miljøs integritet
Underemne ATM 9.2 —	Verifikation af de operationelle procedurers aktualitet
Underemne ATM 9.3 —	Handover-takeover

EMNE ATM 10 —	UDØVELSE AF TÅRNKONTROLTJENESTE
Underemne ATM 10.1 —	Ansvar for udøvelsen
Underemne ATM 10.2 —	Lufttrafikstyringen
Underemne ATM 10.3 —	Luftfartslys
Underemne	ATM 10.4 —Information til luftfartøjer fra kontroltårnet
Underemne ATM 10.5 —	Kontrol af flyvepladstrafik
Underemne ATM 10.6 —	Kontrol af lufttrafik
Underemne ATM 10.7 —	Bane i brug
Underemne ATM 10.8 —	Afgående trafik
Underemne ATM 10.9 —	Ankommende trafik
Underemne ATM 10.10 —	Specielle VFR-operationer
Underemne ATM 10.11 —	Operationer ved lav sigtbarhed
Underemne ATM 10.12 —	Tårnkontroltjeneste med avanceret systemstøtte
EMNE 4:	**METEOROLOGI**
EMNE MET 1 —	METEOROLOGISKE FÆNOMENER
Underemne MET 1.1 —	Meteorologiske fænomener
EMNE MET 2 —	KILDER TIL METEOROLOGISKE DATA
Underemne MET 2.1 —	Meteorologiske instrumenter
Underemne MET 2.2 —	Andre kilder til meteorologiske data
EMNE 5:	**NAVIGATION**
EMNE NAV 1 —	KORT OG LUFTFARTSKORT
Underemne NAV 1.1 —	Kort og diagrammer
EMNE NAV 2 —	INSTRUMENTNAVIGATION
Underemne NAV 2.1 —	Navigationssystemer
Underemne NAV 2.2 —	Stabiliseret indflyvning
Underemne NAV 2.3 —	Instrumentudflyvninger og -indflyvninger
Underemne NAV 2.4 —	Satellitbaserede systemer
Underemne NAV 2.5 —	PBN-applikationer
EMNE 6:	**LUFTFARTØJER**
EMNE ACFT 1 —	LUFTFARTØJSINSTRUMENTER
Underemne ACFT 1.1 —	Luftfartøjsinstrumenter
EMNE ACFT 2 —	LUFTFARTØJSKATEGORIER
Underemne ACFT 2.1 —	Slipstrømsturbulens

Underemne ACFT 2.2 —	Anvendelse af ICAO's anflyvningskategorier
EMNE ACFT 3 —	FAKTORER MED INDVIRKNING PÅ LUFTFARTØJETS PRÆSTATIONER
Underemne ACFT 3.1 —	Startfaktorer
Underemne ACFT 3.2 —	Opstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.3 —	Anflyvnings- og landingsfaktorer
Underemne ACFT 3.4 —	Økonomiske faktorer
Underemne ACFT 3.5 —	Miljøfaktorer
EMNE ACFT 4 —	LUFTFARTØJSDATA
Underemne ACFT 4.1 —	Genkendelse af luftfartøjstyper
Underemne ACFT 4.2 —	Præstationsdata

EMNE 7:	**MENNESKELIGE FAKTORER**
EMNE HUM 1 —	INFORMATIONSBEHANDLING
Underemne HUM 1.1 —	Kognition og påvirkningsfaktorer
Underemne HUM 1.2 —	Situationsbevidsthed
Underemne HUM 1.3 —	Beslutningstagning
EMNE HUM 2 —	FAKTORER, DER PÅVIRKER SUNDHED OG TRIVSEL
Underemne HUM 2.1 —	Træthed
Underemne HUM 2.2 —	Stress
EMNE HUM 3 —	TRUSSELS- OG FEJLHÅNDTERING
Underemne HUM 3.1 —	Trussels- og fejlhåndtering
Underemne HUM 3.2 —	Anvendelse af trussels- og fejlhåndtering
EMNE HUM 4 —	TEAMARBEJDE
Underemne HUM 4.1 —	Fordele ved teamarbejde
Underemne HUM 4.2 —	Konflikthåndtering
EMNE HUM 5 —	SYSTEM
Underemne HUM 5.1 —	ATM/ANS-systemtilgang
EMNE HUM 6 —	KOMMUNIKATION
Underemne HUM 6.1 —	Effektiv kommunikation
Underemne HUM 6.2 —	Effektivt feedback

EMNE 8:	**UDSTYR OG SYSTEMER**
EMNE EQPS 1 —	TALEKOMMUNIKATION
Underemne EQPS 1.1 —	Radiokommunikation
Underemne EQPS 1.2 —	Anden talekommunikation

EMNE EQPS 2 —	ATS-AUTOMATISERING
Underemne EQPS 2.1 —	Luftfartens faste telekommunikationsnet (AFTN)
Underemne EQPS 2.2 —	Automatisk dataudveksling
EMNE EQPS 3 —	ARBEJDSPOSITION FOR FLYVELEDERE
Underemne EQPS 3.1 —	Drift og kontrol af udstyr
Underemne EQPS 3.2 —	Situationsdisplays og informationssystemer
Underemne EQPS 3.3 —	Flyvedatasystemer
EMNE EQPS 4 —	FREMTIDENS UDSTYR
Underemne EQPS 4.1 —	Nye udviklingstendenser
EMNE EQPS 5 —	UDSTYRETS OG SYSTEMERNES BEGRÆNSNINGER OG FORRINGELSE
Underemne EQPS 5.1 —	Reaktion på begrænsninger
Underemne EQPS 5.2 —	Forringelse af kommunikationsudstyret
Underemne EQPS 5.3 —	Forringelse af navigationsudstyret

EMNE 9:	**FAGLIGT MILJØ**
EMNE PEN 1 —	RUTINEOPBYGNING
Underemne PEN 1.1 —	Studiebesøg på flyveplads
EMNE PEN 2 —	LUFTRUMSBRUGERE
Underemne PEN 2.1 —	Bidragydere til civile ATS-operationer
Underemne PEN 2.2 —	Bidragydere til militære ATS-operationer
EMNE PEN 3 —	KUNDERELATIONER
Underemne PEN 3.1 —	Udøvelse af tjenester og brugerkrav
EMNE PEN 4 —	MILJØBESKYTTELSE
Underemne PEN 4.1 —	Miljøbeskyttelse

EMNE 10:	**UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER**
EMNE ABES 1 —	UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER (ABES)
Underemne ABES 1.1 —	Oversigt over ABES
EMNE ABES 2 —	KOMPETENCEUDVIKLING
Underemne ABES 2.1 —	Kommunikationens effektivitet
Underemne ABES 2.2 —	Forhindring af psykisk overbelastning
Underemne ATM 2.3 —	Samarbejde luft/jord
EMNE ABES 3 —	PROCEDURER FOR UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER
Underemne ABES 3.1 —	Anvendelse af ABES-procedurer
Underemne ABES 3.2 —	Radiosvigt

Underemne ABES 3.3 — Ulovlige handlinger og bombetrusler på luftfartøjer

Underemne ABES 3.4 — Vildfarne eller uidentificerede luftfartøjer

Underemne ABES 3.5 — Indtrængen på landingsbanen

Underemne ABES 3.6 — Interception af civile luftfartøjer

EMNE 11: FLYVEPLADSER

EMNE AGA 1 — FLYVEPLADSDATA, -UDFORMNING OG -KOORDINERING

Underemne AGA 1.1 — Definitioner

Underemne AGA 1.2 — Koordinering

EMNE AGA 2 — TRAFIKOMRÅDE

Underemne AGA 2.1 — Trafikområde

Underemne AGA 2.2 — Manøvreområde

Underemne AGA 2.3 — Baner

EMNE AGA 3 — HINDRINGER

Underemne AGA 3.1 — Hindringsfrit luftrum omkring flyvepladser

EMNE AGA 4 — DIVERSE UDSTYR

Underemne AGA 4.1 — Placering«

28. Tillæg 5 til bilag I affattes således:

»*Tillæg 4 til bilag I*

KATEGORIEN INDFLYVNINGSKONTROL, PROCEDURE (APP)

(Reference: Bilag I (DEL ATCO), subpart D, afsnit 2, punkt ATCO.D.010, litra a), nr. 2, ii))

INDHOLDSFORTEGNELSE

EMNE 1: GENERELT OM KURSET

EMNE 2: LUFTFARTSLOVGIVNING

EMNE 3: LUFTTRAFIKSTYRING

EMNE 4: METEOROLOGI

EMNE 5: NAVIGATION

EMNE 6: LUFTFARTØJER

EMNE 7: MENNESKELIGE FAKTORER

EMNE 8: UDSTYR OG SYSTEMER

EMNE 9: FAGLIGT MILJØ

EMNE 10: UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER

EMNE 11: FLYVEPLADSER

EMNE 1:	**GENERELT OM KURSET**
EMNE INTR 1 —	KURSUSLEDELSE
Underemne INTR 1.1 —	Generelt om kurset
Underemne INTR 1.2 —	Kursusadministration
Underemne INTR 1.3 —	Undervisningsmateriale og uddannelsesdokumentation
EMNE INTR 2 —	GENERELT OM FLYVELEDERUDDANNELSEN
Underemne INTR 2.1 —	Kursets indhold og opbygning
Underemne INTR 2.2 —	Uddannelsesetik
Underemne INTR 2.3 —	Bedømmelsesproces
EMNE 2:	**LUFTFARTSLOVGIVNING**
EMNE LAW 1 —	ATCO-CERTIFIKAT/KOMPETENCEBEVIS
Underemne LAW 1.1 —	Rettigheder og betingelser
EMNE LAW 2 —	REGLER OG BESTEMMELSER
Underemne LAW 2.1 —	Rapporter
Underemne LAW 2.2 —	Luftrum
EMNE LAW 3 —	ATC-FLYVESIKKERHEDSSTYRING
Underemne LAW 3.1 —	Feedback-proces
Underemne LAW 3.2 —	Sikkerhedsundersøgelse
EMNE 3:	**LUFTTRAFIKSTYRING**
EMNE ATM 1 —	UDØVELSE AF TJENESTER
Underemne ATM 1.1 —	Flyvekontroltjeneste (ATC)
Underemne ATM 1.2 —	Flyveinformationstjeneste (FIS)
Underemne ATM 1.3 —	Alarmeringstjeneste (ALRS)
Underemne ATM 1.4 —	ATS-systemkapacitet og lufttrafikregulering
Underemne ATM 1.5 —	Luftrumsstyring (ASM)
EMNE ATM 2 —	KOMMUNIKATION
Underemne ATM 2.1 —	Effektiv kommunikation
EMNE ATM 3 —	ATC-KLARERINGER OG -INSTRUKTIONER
Underemne ATM 3.1 —	ATC-klareringer
Underemne ATM 3.2 —	ATC-instruktioner
EMNE ATM 4 —	KOORDINERING
Underemne ATM 4.1 —	Koordineringsbehov
Underemne ATM 4.2 —	Koordineringsværktøj og -metoder
Underemne ATM 4.3 —	Koordineringsprocedurer

EMNE ATM 5 —	HØJDEMÅLING OG NIVEAUTILDELING
Underemne ATM 5.1 —	Højdemåling
Underemne ATM 5.2 —	Hindringsfrihed
EMNE ATM 6 —	ADSKILLELSE
Underemne ATM 6.1 —	Vertikal adskillelse
Underemne ATM 6.2 —	Horisontal adskillelse
Underemne ATM 6.3 —	Uddelegering af adskillelse
EMNE ATM 7 —	LUFTBÅRNE SIKKERHEDSNET
Underemne ATM 7.1 —	Luftbårne sikkerhedsnet
EMNE ATM 8 —	VISNING AF DATA
Underemne ATM 8.1 —	Datastyring
EMNE ATM 9 —	OPERATIONELT MILJØ (SIMULERET)
Underemne ATM 9.1 —	Det operationelle miljøs integritet
Underemne ATM 9.2 —	Verifikation af de operationelle procedurers aktualitet
Underemne ATM 9.3 —	Handover-takeover
EMNE ATM 10 —	UDØVELSE AF KONTROLTJENESTE
Underemne ATM 10.1 —	Ansvar og behandling af oplysninger
Underemne ATM 10.2 —	Indflyvningskontrol
Underemne ATM 10.3 —	Lufttrafikstyringen
Underemne ATM 10.4 —	Håndtering af trafik
EMNE ATM 11 —	VENTEPOSITION
Underemne ATM 11.1 —	Generelle venteprocedurer
Underemne ATM 11.2 —	Indflyvende luftfartøj
EMNE 4:	**METEOROLOGI**
EMNE MET 1 —	METEOROLOGISKE FÆNOMENER
Underemne MET 1.1 —	Meteorologiske fænomener
EMNE MET 2 —	KILDER TIL METEOROLOGISKE DATA
Underemne MET 2.1 —	Kilder til meteorologiske oplysninger
EMNE 5:	**NAVIGATION**
EMNE NAV 1 —	KORT OG LUFTFARTSKORT
Underemne NAV 1.1 —	Kort og diagrammer
EMNE NAV 2 —	INSTRUMENTNAVIGATION
Underemne NAV 2.1 —	Navigationssystemer
Underemne NAV 2.2 —	Stabiliseret indflyvning

Underemne NAV 2.3 —	Instrumentudflyvninger og -indflyvninger
Underemne NAV 2.4 —	Navigationsassistance
Underemne NAV 2.5 —	Satellitbaserede systemer
Underemne NAV 2.6 —	PBN-applikationer
EMNE 6:	**LUFTFARTØJER**
EMNE ACFT 1 —	LUFTFARTØJSINSTRUMENTER
Underemne ACFT 1.1 —	Luftfartøjsinstrumenter
EMNE ACFT 2 —	LUFTFARTØJSKATEGORIER
Underemne ACFT 2.1 —	Slipstrømsturbulens
Underemne ACFT 2.2 —	Anvendelse af ICAO's anflyvningskategorier
EMNE ACFT 3 —	FAKTORER MED INDVIRKNING PÅ LUFTFARTØJETS PRÆSTATIONER
Underemne ACFT 3.1 —	Opstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.2 —	Flyvefaktorer
Underemne ACFT 3.3 —	Nedstignings- og indflyvningsfaktorer
Underemne ACFT 3.4 —	Anflyvnings- og landingsfaktorer
Underemne ACFT 3.5 —	Økonomiske faktorer
Underemne ACFT 3.6 —	Miljøfaktorer
EMNE ACFT 4 —	LUFTFARTØJSDATA
Underemne ACFT 4.1 —	Præstationsdata
EMNE 7:	**MENNESKELIGE FAKTORER**
EMNE HUM 1 —	INFORMATIONSBEHANDLING
Underemne HUM 1.1 —	Kognition og påvirkningsfaktorer
Underemne HUM 1.2 —	Situationsbevidsthed
Underemne HUM 1.3 —	Beslutningstagning
EMNE HUM 2 —	FAKTORER, DER PÅVIRKER SUNDHED OG TRIVSEL
Underemne HUM 2.1 —	Træthed
Underemne HUM 2.2 —	Stress
EMNE HUM 3 —	TRUSSELS- OG FEJLHÅNDTERING
Underemne HUM 3.1 —	Trussels- og fejlhåndtering
Underemne HUM 3.2 —	Anvendelse af trussels- og fejlhåndtering
EMNE HUM 4 —	TEAMARBEJDE
Underemne HUM 4.1 —	Fordele ved teamarbejde
Underemne HUM 4.2 —	Konflikthåndtering

EMNE HUM 5 —	SYSTEM
Underemne HUM 5.1 —	ATM/ANS-systemtilgang
EMNE HUM 6 —	KOMMUNIKATION
Underemne HUM 6.1 —	Effektiv kommunikation
Underemne HUM 6.2 —	Effektivt feedback

EMNE 8:	**UDSTYR OG SYSTEMER**
EMNE EQPS 1 —	TALEKOMMUNIKATION
Underemne EQPS 1.1 —	Radiokommunikation
Underemne EQPS 1.2 —	Anden talekommunikation
EMNE EQPS 2 —	ATS-AUTOMATISERING
Underemne EQPS 2.1 —	Luftfartens faste telekommunikationsnet (AFTN)
Underemne EQPS 2.2 —	Automatisk dataudveksling
EMNE EQPS 3 —	ARBEJDSPOSITION FOR FLYVELEDERE
Underemne EQPS 3.1 —	Drift og kontrol af udstyr
Underemne EQPS 3.2 —	Situationsdisplays og informationssystemer
Underemne EQPS 3.3 —	Flyvedatasystemer
EMNE EQPS 4 —	FREMTIDENS UDSTYR
Underemne EQPS 4.1 —	Nye udviklingstendenser
EMNE EQPS 5 —	UDSTYRETS OG SYSTEMERNES BEGRÆNSNINGER OG FORRINGELSE
Underemne EQPS 5.1 —	Reaktion på begrænsninger
Underemne EQPS 5.2 —	Forringelse af kommunikationsudstyret
Underemne EQPS 5.3 —	Forringelse af navigationsudstyret

EMNE 9:	**FAGLIGT MILJØ**
EMNE PEN 1 —	RUTINEOPBYGNING
Underemne PEN 1.1 —	Studiebesøg på indflyvningskontrolenhed
EMNE PEN 2 —	LUFTRUMSBRUGERE
Underemne PEN 2.1 —	Bidragydere til civile ATS-operationer
Underemne PEN 2.2 —	Bidragydere til militære ATS-operationer
EMNE PEN 3 —	KUNDERELATIONER
Underemne PEN 3.1 —	Udøvelse af tjenester og brugerkrav
EMNE PEN 4 —	MILJØBESKYTTELSE
Underemne PEN 4.1 —	Miljøbeskyttelse

EMNE 10:	**UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER**
EMNE ABES 1 —	UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER (ABES)
Underemne ABES 1.1 —	Oversigt over ABES
EMNE ABES 2 —	KOMPETENCEUDVIKLING
Underemne ABES 2.1 —	Kommunikationens effektivitet
Underemne ABES 2.2 —	Forhindring af psykisk overbelastning
Underemne ABES 2.3 —	Samarbejde luft/jord
EMNE ABES 3 —	PROCEDURER FOR UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER
Underemne ABES 3.1 —	Anvendelse af ABES-procedurer
Underemne ABES 3.2 —	Radiosvigt
Underemne ABES 3.3 —	Ulovlige handlinger og bombetrusler på luftfartøjer
Underemne ABES 3.4 —	Vildfarne eller uidentificerede luftfartøjer
Underemne HUM 3.5 —	Omdirigeringer
Underemne ABES 3.6 —	Interception af civile luftfartøjer
EMNE 11:	**FLYVEPLADSER**
EMNE AGA 1 —	FLYVEPLADSDATA, -UDFORMNING OG -KOORDINERING
Underemne AGA 1.1 —	Definitioner
Underemne AGA 1.2 —	Koordinering
EMNE AGA 2 —	TRAFIKOMRÅDE
Underemne AGA 2.1 —	Trafikområde
Underemne AGA 2.2 —	Manøvreområde
Underemne AGA 2.3 —	Baner
EMNE AGA 3 —	HINDRINGER
Underemne AGA 3.1 —	Hindringsfrit luftrum omkring flyvepladser
EMNE AGA 4 —	DIVERSE UDSTYR
Underemne AGA 4.1 —	Placering«

29. Tillæg 6 til bilag I affattes således:

»*Tillæg 5 til bilag I*

KATEGORIEN OMRÅDEKONTROL, PROCEDURE (ACP)

(Reference: Bilag I (DEL ATCO), subpart D, afsnit 2, punkt ATCO.D.010, litra a), nr. 2, iii))

INDHOLDSFORTEGNELSE

EMNE 1: GENERELT OM KURSET

EMNE 2: LUFTFARTSLOVGIVNING

EMNE 3: LUFTTRAFIKSTYRING

EMNE 4: METEOROLOGI

EMNE 5: NAVIGATION

EMNE 6: LUFTFARTØJER

EMNE 7: MENNESKELIGE FAKTORER

EMNE 8: UDSTYR OG SYSTEMER

EMNE 9: FAGLIGT MILJØ

EMNE 10: UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER

EMNE 1:	**GENERELT OM KURSET**
EMNE INTR 1 —	KURSUSLEDELSE
Underemne INTR 1.1 —	Generelt om kurset
Underemne INTR 1.2 —	Kursusadministration
Underemne INTR 1.3 —	Undervisningsmateriale og uddannelsesdokumentation
EMNE INTR 2 —	GENERELT OM FLYVELEDERUDDANNELSEN
Underemne INTR 2.1 —	Kursets indhold og opbygning
Underemne INTR 2.2 —	Uddannelsesetik
Underemne INTR 2.3 —	Bedømmelsesproces
EMNE 2:	**LUFTFARTSLOVGIVNING**
EMNE LAW 1 —	ATCO-CERTIFIKAT/KOMPETENCEBEVIS
Underemne LAW 1.1 —	Rettigheder og betingelser
EMNE LAW 2 —	REGLER OG BESTEMMELSER
Underemne LAW 2.1 —	Rapporter
Underemne LAW 2.2 —	Luftrum
EMNE LAW 3 —	ATC-FLYVESIKKERHEDSSTYRING
Underemne LAW 3.1 —	Feedback-proces
Underemne LAW 3.2 —	Sikkerhedsundersøgelse
EMNE 3:	**LUFTTRAFIKSTYRING**
EMNE ATM 1 —	UDØVELSE AF TJENESTER
Underemne ATM 1.1 —	Flyvekontroltjeneste (ATC)
Underemne ATM 1.2 —	Flyveinformationstjeneste (FIS)
Underemne ATM 1.3 —	Alarmeringstjeneste (ALRS)
Underemne ATM 1.4 —	ATS-systemkapacitet og lufttrafikregulering
Underemne ATM 1.5 —	Luftrumsstyring (ASM)

EMNE ATM 2 —	KOMMUNIKATION
Underemne ATM 2.1 —	Effektiv kommunikation
EMNE ATM 3 —	ATC-KLARERINGER OG -INSTRUKTIONER
Underemne ATM 3.1 —	ATC-klareringer
Underemne ATM 3.2 —	ATC-instruktioner
EMNE ATM 4 —	KOORDINERING
Underemne ATM 4.1 —	Koordineringsbehov
Underemne ATM 4.2 —	Koordineringsværktøj og -metoder
Underemne ATM 4.3 —	Koordineringsprocedurer
EMNE ATM 5 —	HØJDEMÅLING OG NIVEAUTILDELING
Underemne ATM 5.1 —	Højdemåling
Underemne ATM 5.2 —	Hindringsfrihed
EMNE ATM 6 —	ADSKILLELSE
Underemne ATM 6.1 —	Vertikal adskillelse
Underemne ATM 6.2 —	Horisontal adskillelse
EMNE ATM 7 —	LUFTBÅRNE SIKKERHEDSNET
Underemne ATM 7.1 —	Luftbårne sikkerhedsnet
EMNE ATM 8 —	VISNING AF DATA
Underemne ATM 8.1 —	Datastyring
EMNE ATM 9 —	OPERATIONELT MILJØ (SIMULERET)
Underemne ATM 9.1 —	Det operationelle miljøs integritet
Underemne ATM 9.2 —	Verifikation af de operationelle procedurers aktualitet
Underemne ATM 9.3 —	Handover-takeover
EMNE ATM 10 —	UDØVELSE AF KONTROLTJENESTE
Underemne ATM 10.1 —	Ansvar og behandling af oplysninger
Underemne ATM 10.2 —	Områdekontrol
Underemne ATM 10.3 —	Lufttrafikstyringen
Underemne ATM 10.4 —	Håndtering af trafik
EMNE ATM 11 —	VENTEPOSITION
Underemn e ATM 11.1 —	Generelle venteprocedurer
Underemne ATM 11.2 —	Luftfartøj i venteposition

EMNE 4:	**METEOROLOGI**
EMNE MET 1 —	METEOROLOGISKE FÆNOMENER
Underemne MET 1.1 —	Meteorologiske fænomener
EMNE MET 2 —	KILDER TIL METEOROLOGISKE DATA
Underemne MET 2.1 —	Kilder til meteorologiske oplysninger
EMNE 5:	**NAVIGATION**
EMNE NAV 1 —	KORT OG LUFTFARTSKORT
Underemne NAV 1.1 —	Kort og diagrammer
EMNE NAV 2 —	INSTRUMENTNAVIGATION
Underemne NAV 2.1 —	Navigationssystemer
Underemne NAV 2.2 —	Navigationsassistance
Underemne NAV 2.3 —	PBN-applikationer
EMNE 6:	**LUFTFARTØJER**
EMNE ACFT 1 —	LUFTFARTØJSINSTRUMENTER
Underemne ACFT 1.1 —	Luftfartøjsinstrumenter
EMNE ACFT 2 —	LUFTFARTØJSKATEGORIER
Underemne ACFT 2.1 —	Slipstrømsturbulens
EMNE ACFT 3 —	FAKTORER MED INDVIRKNING PÅ LUFTFARTØJETS PRÆSTATIONER
Underemne ACFT 3.1 —	Opstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.2 —	Flyvefaktorer
Underemne ACFT 3.3 —	Nedstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.4 —	Økonomiske faktorer
Underemne ACFT 3.5 —	Miljøfaktorer
EMNE ACFT 4 —	LUFTFARTØJSDATA
Underemne ACFT 4.1 —	Præstationsdata
EMNE 7:	**MENNESKELIGE FAKTORER**
EMNE HUM 1 —	INFORMATIONSBEHANDLING
Underemne HUM 1.1 —	Kognition og påvirkningsfaktorer
Underemne HUM 1.2 —	Situationsbevidsthed
Underemne HUM 1.3 —	Beslutningstagning

EMNE HUM 2 —	FAKTORER, DER PÅVIRKER SUNDHED OG TRIVSEL
Underemne HUM 2.1 —	Træthed
Underemne HUM 2.2 —	Stress
EMNE HUM 3 —	TRUSSELS- OG FEJLHÅNDTERING
Underemne HUM 3.1 —	Trussels- og fejlhåndtering
Underemne HUM 3.2 —	Anvendelse af trussels- og fejlhåndtering
EMNE HUM 4 —	TEAMARBEJDE
Underemne HUM 4.1 —	Fordele ved teamarbejde
Underemne HUM 4.2 —	Konflikthåndtering
EMNE HUM 5 —	SYSTEM
Underemne HUM 5.1 —	ATM/ANS-systemtilgang
EMNE HUM 6 —	KOMMUNIKATION
Underemne HUM 6.1 —	Effektiv kommunikation
Underemne HUM 6.2 —	Effektivt feedback

EMNE 8:	**UDSTYR OG SYSTEMER**
EMNE EQPS 1 —	TALEKOMMUNIKATION
Underemne EQPS 1.1 —	Radiokommunikation
Underemne EQPS 1.2 —	Anden talekommunikation
EMNE EQPS 2 —	ATS-AUTOMATISERING
Underemne EQPS 2.1 —	Luftfartens faste telekommunikationsnet (AFTN)
Underemne EQPS 2.2 —	Automatisk dataudveksling
EMNE EQPS 3 —	ARBEJDSPOSITION FOR FLYVELEDERE
Underemne EQPS 3.1 —	Drift og kontrol af udstyr
Underemne EQPS 3.2 —	Situationsdisplays og informationssystemer
Underemne EQPS 3.3 —	Flyvedatasystemer
EMNE EQPS 4 —	FREMTIDENS UDSTYR
Underemne EQPS 4.1 —	Nye udviklingstendenser
EMNE EQPS 5 —	UDSTYRETS OG SYSTEMERNES BEGRÆNSNINGER OG FORRINGELSE
Underemne EQPS 5.1 —	Reaktion på begrænsninger
Underemne EQPS 5.2 —	Forringelse af kommunikationsudstyret
Underemne EQPS 5.3 —	Forringelse af navigationsudstyret

EMNE 9:	**FAGLIGT MILJØ**
EMNE PEN 1 —	RUTINEOPBYGNING
Underemne PEN 1.1 —	Studiebesøg på områdekontrolcentral
EMNE PEN 2 —	LUFTRUMSBRUGERE
Underemne PEN 2.1 —	Bidragydere til civile ATS-operationer
Underemne PEN 2.2 —	Bidragydere til militære ATS-operationer
EMNE PEN 3 —	KUNDERELATIONER
Underemne PEN 3.1 —	Udøvelse af tjenester og brugerkrav
EMNE PEN 4 —	MILJØBESKYTTELSE
Underemne PEN 4.1 —	Miljøbeskyttelse
EMNE 10:	**UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER**
EMNE ABES 1 —	UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER (ABES)
Underemne ABES 1.1 —	Oversigt over ABES
EMNE ABES 2 —	KOMPETENCEUDVIKLING
Underemne ABES 2.1 —	Kommunikationens effektivitet
Underemne ABES 2.2 —	Forhindring af psykisk overbelastning
Underemne ATM 2.3 —	Samarbejde luft/jord
EMNE ABES 3 —	PROCEDURER FOR UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER
Underemne ABES 3.1 —	Anvendelse af ABES-procedurer
Underemne ABES 3.2 —	Radiosvigt
Underemne ABES 3.3 —	Ulovlige handlinger og bombetrusler på luftfartøjer
Underemne ABES 3.4 —	Vildfarne eller uidentificerede luftfartøjer
Underemne HUM 3.5 —	Omdirigeringer
Underemne ABES 3.6 —	Interception af civile luftfartøjer«

30. Tillæg 7 til bilag I affattes således:

»*Tillæg 6 til bilag I*

KATEGORIEN INDFLYVNINGSKONTROL, OVERVÅGNING (APS)

(Reference: Bilag I (DEL ATCO), subpart D, afsnit 2, punkt ATCO.D.010, litra a), nr. 2, iv))

INDHOLDSFORTEGNELSE

EMNE 1: GENERELT OM KURSET

EMNE 2: LUFTFARTSLOVGIVNING

EMNE 3: LUFTTRAFIKSTYRING

EMNE 4: METEOROLOGI

EMNE 5: NAVIGATION

EMNE 6: LUFTFARTØJER

EMNE 7: MENNESKELIGE FAKTORER

EMNE 8: UDSTYR OG SYSTEMER

EMNE 9: FAGLIGT MILJØ

EMNE 10: UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER

EMNE 11: FLYVEPLADSER

EMNE 1:	**GENERELT OM KURSET**
EMNE INTR 1 —	KURSUSLEDELSE
Underemne INTR 1.1 —	Generelt om kurset
Underemne INTR 1.2 —	Kursusadministration
Underemne INTR 1.3 —	Undervisningsmateriale og uddannelsesdokumentation
EMNE INTR 2 —	GENERELT OM FLYVELEDERUDDANNELSEN
Underemne INTR 2.1 —	Kursets indhold og opbygning
Underemne INTR 2.2 —	Uddannelsesetik
Underemne INTR 2.3 —	Bedømmelsesproces
EMNE 2:	**LUFTFARTSLOVGIVNING**
EMNE LAW 1 —	ATCO-CERTIFIKAT/KOMPETENCEBEVIS
Underemne LAW 1.1 —	Rettigheder og betingelser
EMNE LAW 2 —	REGLER OG BESTEMMELSER
Underemne LAW 2.1 —	Rapporter
Underemne LAW 2.2 —	Luftrum
EMNE LAW 3 —	ATC-FLYVESIKKERHEDSSTYRING
Underemne LAW 3.1 —	Feedback-proces
Underemne LAW 3.2 —	Sikkerhedsundersøgelse
EMNE 3:	**LUFTTRAFIKSTYRING**
EMNE ATM 1 —	UDØVELSE AF TJENESTER
Underemne ATM 1.1 —	Flyvekontroltjeneste (ATC)
Underemne ATM 1.2 —	Flyveinformationstjeneste (FIS)
Underemne ATM 1.3 —	Alarmeringstjeneste (ALRS)
Underemne ATM 1.4 —	ATS-systemkapacitet og lufttrafikregulering
Underemne ATM 1.5 —	Luftrumsstyring (ASM)

EMNE ATM 2 —	KOMMUNIKATION
Underemne ATM 2.1 —	Effektiv kommunikation
EMNE ATM 3 —	ATC-KLARERINGER OG -INSTRUKTIONER
Underemne ATM 3.1 —	ATC-klareringer
Underemne ATM 3.2 —	ATC-instruktioner
EMNE ATM 4 —	KOORDINERING
Underemne ATM 4.1 —	Koordineringsbehov
Underemne ATM 4.2 —	Koordineringsværktøj og -metoder
Underemne ATM 4.3 —	Koordineringsprocedurer
EMNE ATM 5 —	HØJDEMÅLING OG NIVEAUTILDELING
Underemne ATM 5.1 —	Højdemåling
Underemne ATM 5.2 —	Hindringsfrihed
EMNE ATM 6 —	ADSKILLELSE
Underemne ATM 6.1 —	Vertikal adskillelse
Underemne ATM 6.2 —	Længdeadskillelse i et overvågningsområde
Underemne ATM 6.3 —	Uddelegering af adskillelse
Underemne ATM 6.4 —	Adskillelse udtrykt i afstandsintervaller under hensyn til slipstrømsturbulens
Underemne ATM 6.5 —	Adskillelse baseret på ATS-overvågningssystemer
EMNE ATM 7 —	LUFTBÅRNE ANTIKOLLISIONSSYSTEMER OG JORDBASEREDE SIKKERHEDSNET
Underemne ATM 7.1 —	Luftbårne sikkerhedsnet
Underemne ATM 7.2 —	Jordbaserede sikkerhedsnet
EMNE ATM 8 —	VISNING AF DATA
Underemne ATM 8.1 —	Datastyring
EMNE ATM 9 —	OPERATIONELT MILJØ (SIMULERET)
Underemne ATM 9.1 —	Det operationelle miljøs integritet
Underemne ATM 9.2 —	Verifikation af de operationelle procedurers aktualitet
Underemne ATM 9.3 —	Handover-takeover
EMNE ATM 10 —	UDØVELSE AF KONTROLTJENESTE
Underemne ATM 10.1 —	Ansvar og behandling af oplysninger
Underemne ATM 10.2 —	Lufttrafiktjenestes overvågningstjeneste
Underemne ATM 10.3 —	Lufttrafikstyringen
Underemne ATM 10.4 —	Håndtering af trafik
Underemne ATM 10.5 —	Kontroltjeneste med avanceret systemstøtte

EMNE ATM 11 — VENTEPOSITION

Underemne ATM 11.1 — Generelle venteprocedurer

Underemne ATM 11.2 — Indflyvende luftfartøj

Underemne ATM 11.3 — Venteposition i et overvågningsområde

EMNE ATM 12 — IDENTIFIKATION

Underemne ATM 12.1 — Etablering af identifikation

Underemne ATM 12.2 — Vedligeholdelse af identifikation

Underemne ATM 12.3 — Tab af identitet

Underemne ATM 12.4 — Positionsinformation

Underemne ATM 12.5 — Overførsel af identitet

EMNE 4: METEOROLOGI

EMNE MET 1 — METEOROLOGISKE FÆNOMENER

Underemne MET 1.1 — Meteorologiske fænomener

EMNE MET 2 — KILDER TIL METEOROLOGISKE DATA

Underemne MET 2.1 — Kilder til meteorologiske oplysninger

EMNE 5: NAVIGATION

EMNE NAV 1 — KORT OG LUFTFARTSKORT

Underemne NAV 1.1 — Kort og diagrammer

EMNE NAV 2 — INSTRUMENTNAVIGATION

Underemne NAV 2.1 — Navigationssystemer

Underemne NAV 2.2 — Stabiliseret indflyvning

Underemne NAV 2.3 — Instrumentudflyvninger og -indflyvninger

Underemne NAV 2.4 — Navigationsassistance

Underemne NAV 2.5 — Satellitbaserede systemer

Underemne NAV 2.6 — PBN-applikationer

EMNE 6: LUFTFARTØJER

EMNE ACFT 1 — LUFTFARTØJSINSTRUMENTER

Underemne ACFT 1.1 — Luftfartøjsinstrumenter

EMNE ACFT 2 — LUFTFARTØJSKATEGORIER

Underemne ACFT 2.1 — Slipstrømsturbulens

Underemne ACFT 2.2 — Anvendelse af ICAO's anflyvningskategorier

EMNE ACFT 3 —	FAKTORER MED INDVIRKNING PÅ LUFTFARTØJETS PRÆSTATIONER
Underemne ACFT 3.1 —	Opstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.2 —	Flyvefaktorer
Underemne ACFT 3.3 —	Nedstignings- og indflyvningsfaktorer
Underemne ACFT 3.4 —	Anflyvnings- og landingsfaktorer
Underemne ACFT 3.5 —	Økonomiske faktorer
Underemne ACFT 3.6 —	Miljøfaktorer
EMNE ACFT 4 —	LUFTFARTØJSDATA
Underemne ACFT 4.1 —	Præstationsdata

EMNE 7:	**MENNESKELIGE FAKTORER**
EMNE HUM 1 —	INFORMATIONSBEHANDLING
Underemne HUM 1.1 —	Kognition og påvirkningsfaktorer
Underemne HUM 1.2 —	Situationsbevidsthed
Underemne HUM 1.3 —	Beslutningstagning
EMNE HUM 2 —	FAKTORER, DER PÅVIRKER SUNDHED OG TRIVSEL
Underemne HUM 2.1 —	Træthed
Underemne HUM 2.2 —	Stress
EMNE HUM 3 —	TRUSSELS- OG FEJLHÅNDTERING
Underemne HUM 3.1 —	Trussels- og fejlhåndtering
Underemne HUM 3.2 —	Anvendelse af trussels- og fejlhåndtering
EMNE HUM 4 —	TEAMARBEJDE
Underemne HUM 4.1 —	Fordele ved teamarbejde
Underemne HUM 4.2 —	Konflikthåndtering
EMNE HUM 5 —	SYSTEM
Underemne HUM 5.1 —	ATM/ANS-systemtilgang
EMNE HUM 6 —	KOMMUNIKATION
Underemne HUM 6.1 —	Effektiv kommunikation
Underemne HUM 6.2 —	Effektivt feedback

EMNE 8:	**UDSTYR OG SYSTEMER**
EMNE EQPS 1 —	TALEKOMMUNIKATION
Underemne EQPS 1.1 —	Radiokommunikation
Underemne EQPS 1.2 —	Anden talekommunikation

EMNE EQPS 2 —	ATS-AUTOMATISERING
Underemne EQPS 2.1 —	Luftfartens faste telekommunikationsnet (AFTN)
Underemne EQPS 2.2 —	Automatisk dataudveksling
EMNE EQPS 3 —	ARBEJDSPOSITION FOR FLYVELEDERE
Underemne EQPS 3.1 —	Drift og kontrol af udstyr
Underemne EQPS 3.2 —	Situationsdisplays og informationssystemer
Underemne EQPS 3.3 —	Flyvedatasystemer
Underemne EQPS 3.4 —	Brug af ATS-overvågningssystem
Underemne EQPS 3.5 —	Avancerede systemer
EMNE EQPS 4 —	FREMTIDENS UDSTYR
Underemne EQPS 4.1 —	Nye udviklingstendenser
EMNE EQPS 5 —	UDSTYRETS OG SYSTEMERNES BEGRÆNSNINGER OG FORRINGELSE
Underemne EQPS 5.1 —	Reaktion på begrænsninger
Underemne EQPS 5.2 —	Forringelse af kommunikationsudstyret
Underemne EQPS 5.3 —	Forringelse af navigationsudstyret
Underemne EQPS 5.4 —	Forringelse af overvågningsudstyret
Underemne EQPS 5.5 —	Forringelse af flyvekontroltjenestens behandlingssystem
EMNE 9:	**FAGLIGT MILJØ**
EMNE PEN 1 —	RUTINEOPBYGNING
Underemne PEN 1.1 —	Studiebesøg på indflyvningskontrolenhed
EMNE PEN 2 —	LUFTRUMSBRUGERE
Underemne PEN 2.1 —	Bidragydere til civile ATS-operationer
Underemne PEN 2.2 —	Bidragydere til militære ATS-operationer
EMNE PEN 3 —	KUNDERELATIONER
Underemne PEN 3.1 —	Udøvelse af tjenester og brugerkrav
EMNE PEN 4 —	MILJØBESKYTTELSE
Underemne PEN 4.1 —	Miljøbeskyttelse
EMNE 10:	**UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER**
EMNE ABES 1 —	UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER (ABES)
Underemne ABES 1.1 —	Oversigt over ABES
EMNE ABES 2 —	KOMPETENCEUDVIKLING
Underemne ABES 2.1 —	Kommunikationens effektivitet
Underemne ABES 2.2 —	Forhindring af psykisk overbelastning

Underemne ABES 2.3 —	Samarbejde luft/jord
EMNE ABES 3 —	PROCEDURER FOR UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER
Underemne ABES 3.1 —	Anvendelse af ABES-procedurer
Underemne ABES 3.2 —	Radiosvigt
Underemne ABES 3.3 —	Ulovlige handlinger og bombetrusler på luftfartøjer
Underemne ABES 3.4 —	Vildfarne eller uidentificerede luftfartøjer
Underemne ABES 3.5 —	Omdirigeringer
Underemne ABES 3.6 —	Transponderfejl
Underemne ABES 3.7 —	Interception af civile luftfartøjer
EMNE 11:	**FLYVEPLADSER**
EMNE AGA 1 —	FLYVEPLADSDATA, -UDFORMNING OG -KOORDINERING
Underemne AGA 1.1 —	Definitioner
Underemne AGA 1.2 —	Koordinering
EMNE AGA 2 —	TRAFIKOMRÅDE
Underemne AGA 2.1 —	Trafikområde
Underemne AGA 2.2 —	Manøvreområde
Underemne AGA 2.3 —	Baner
EMNE AGA 3 —	HINDRINGER
Underemne AGA 3.1 —	Hindringsfrit luftrum omkring flyvepladser
EMNE AGA 4 —	DIVERSE UDSTYR
Underemne AGA 4.1 —	Placering«

31. Tillæg 8 til bilag I affattes således:

»Tillæg 7 til bilag I

KATEGORIEN OMRÅDEKONTROL, OVERVÅGNING (ACS)

(Reference: Bilag I (DEL ATCO), subpart D, afsnit 2, punkt ATCO.D.010, litra a), nr. 2, v))

INDHOLDSFORTEGNELSE

EMNE 1: GENERELT OM KURSET
EMNE 2: LUFTFARTSLOVGIVNING
EMNE 3: LUFTTRAFIKSTYRING
EMNE 4: METEOROLOGI
EMNE 5: NAVIGATION
EMNE 6: LUFTFARTØJER
EMNE 7: MENNESKELIGE FAKTORER
EMNE 8: UDSTYR OG SYSTEMER

EMNE 9: FAGLIGT MILJØ

EMNE 10: UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER

EMNE 1:	**GENERELT OM KURSET**
EMNE INTR 1 —	KURSUSLEDELSE
Underemne INTR 1.1 —	Generelt om kurset
Underemne INTR 1.2 —	Kursusadministration
Underemne INTR 1.3 —	Undervisningsmateriale og uddannelsesdokumentation
EMNE INTR 2 —	GENERELT OM FLYVELEDERUDDANNELSEN
Underemne INTR 2.1 —	Kursets indhold og opbygning
Underemne INTR 2.2 —	Uddannelsesetik
Underemne INTR 2.3 —	Bedømmelsesproces
EMNE 2:	**LUFTFARTSLOVGIVNING**
EMNE LAW 1 —	ATCO-CERTIFIKAT/KOMPETENCEBEVIS
Underemne LAW 1.1 —	Rettigheder og betingelser
EMNE LAW 2 —	REGLER OG BESTEMMELSER
Underemne LAW 2.1 —	Rapporter
Underemne LAW 2.2 —	Luftrum
EMNE LAW 3 —	ATC-FLYVESIKKERHEDSSTYRING
Underemne LAW 3.1 —	Feedback-proces
Underemne LAW 3.2 —	Sikkerhedsundersøgelse
EMNE 3:	**LUFTTRAFIKSTYRING**
EMNE ATM 1 —	UDØVELSE AF TJENESTER
Underemne ATM 1.1 —	Flyvekontroltjeneste (ATC)
Underemne ATM 1.2 —	Flyveinformationstjeneste (FIS)
Underemne ATM 1.3 —	Alarmeringstjeneste (ALRS)
Underemne ATM 1.4 —	ATS-systemkapacitet og lufttrafikregulering
Underemne ATM 1.5 —	Luftrumsstyring (ASM)
EMNE ATM 2 —	KOMMUNIKATION
Underemne ATM 2.1 —	Effektiv kommunikation
EMNE ATM 3 —	ATC-KLARERINGER OG -INSTRUKTIONER
Underemne ATM 3.1 —	ATC-klareringer
Underemne ATM 3.2 —	ATC-instruktioner

EMNE ATM 4 —	KOORDINERING
Underemne ATM 4.1 —	Koordineringsbehov
Underemne ATM 4.2 —	Koordineringsværktøj og -metoder
Underemne ATM 4.3 —	Koordineringsprocedurer
EMNE ATM 5 —	HØJDEMÅLING OG NIVEAUTILDELING
Underemne ATM 5.1 —	Højdemåling
Underemne ATM 5.2 —	Hindringsfrihed
EMNE ATM 6 —	ADSKILLELSE
Underemne ATM 6.1 —	Vertikal adskillelse
Underemne ATM 6.2 —	Længdeadskillelse i et overvågningsområde
Underemne ATM 6.3 —	Adskillelse udtrykt i afstandsintervaller under hensyn til slipstrømsturbulens
Underemne ATM 6.4 —	Adskillelse baseret på ATS-overvågningssystemer
EMNE ATM 7 —	LUFTBÅRNE ANTIKOLLISIONSSYSTEMER OG JORDBASEREDE SIKKERHEDSNET
Underemne ATM 7.1 —	Luftbårne sikkerhedsnet
Underemne ATM 7.2 —	Jordbaserede sikkerhedsnet
EMNE ATM 8 —	VISNING AF DATA
Underemne ATM 8.1 —	Datastyring
EMNE ATM 9 —	OPERATIONELT MILJØ (SIMULERET)
Underemne ATM 9.1 —	Det operationelle miljøs integritet
Underemne ATM 9.2 —	Verifikation af de operationelle procedurers aktualitet
Underemne ATM 9.3 —	Handover-takeover
EMNE ATM 10 —	UDØVELSE AF KONTROLTJENESTE
Underemne ATM 10.1 —	Ansvar og behandling af oplysninger
Underemne ATM 10.2 —	Lufttrafiktjenestes overvågningstjeneste
Underemne ATM 10.3 —	Lufttrafikstyringen
Underemne ATM 10.4 —	Håndtering af trafik
Underemne ATM 10.5 —	Kontroltjeneste med avanceret systemstøtte
EMNE ATM 11 —	VENTEPOSITION
Underemne ATM 11.1 —	Generelle venteprocedurer
Underemne ATM 11.2 —	Luftfartøj i venteposition
Underemne ATM 11.3 —	Venteposition i et overvågningsområde
EMNE ATM 12 —	IDENTIFIKATION
Underemne ATM 12.1 —	Etablering af identifikation
Underemne ATM 12.2 —	Vedligeholdelse af identifikation

Underemne ATM 12.3 —	Tab af identitet
Underemne ATM 12.4 —	Positionsinformation
Underemne ATM 12.5 —	Overførsel af identitet
EMNE 4:	**METEOROLOGI**
EMNE MET 1 —	METEOROLOGISKE FÆNOMENER
Underemne MET 1.1 —	Meteorologiske fænomener
EMNE MET 2 —	KILDER TIL METEOROLOGISKE DATA
Underemne MET 2.1 —	Kilder til meteorologiske oplysninger
EMNE 5:	**NAVIGATION**
EMNE NAV 1 —	KORT OG LUFTFARTSKORT
Underemne NAV 1.1 —	Kort og diagrammer
EMNE NAV 2 —	INSTRUMENTNAVIGATION
Underemne NAV 2.1 —	Navigationssystemer
Underemne NAV 2.2 —	Navigationsassistance
Underemne NAV 2.3 —	PBN-applikationer
EMNE 6:	**LUFTFARTØJER**
EMNE ACFT 1 —	LUFTFARTØJSINSTRUMENTER
Underemne ACFT 1.1 —	Luftfartøjsinstrumenter
EMNE ACFT 2 —	LUFTFARTØJSKATEGORIER
Underemne ACFT 2.1 —	Slipstrømsturbulens
EMNE ACFT 3 —	FAKTORER MED INDVIRKNING PÅ LUFTFARTØJETS PRÆSTATIONER
Underemne ACFT 3.1 —	Opstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.2 —	Flyvefaktorer
Underemne ACFT 3.3 —	Nedstigningsfaktorer
Underemne ACFT 3.4 —	Økonomiske faktorer
Underemne ACFT 3.5 —	Miljøfaktorer
EMNE ACFT 4 —	LUFTFARTØJSDATA
Underemne ACFT 4.1 —	Præstationsdata
EMNE 7:	**MENNESKELIGE FAKTORER**
EMNE HUM 1 —	INFORMATIONSBEHANDLING
Underemne HUM 1.1 —	Kognition og påvirkningsfaktorer
Underemne HUM 1.2 —	Situationsbevidsthed

Underemne HUM 1.3 —	Beslutningstagning
EMNE HUM 2 —	FAKTORER, DER PÅVIRKER SUNDHED OG TRIVSEL
Underemne HUM 2.1 —	Træthed
Underemne HUM 2.2 —	Stress
EMNE HUM 3 —	TRUSSELS- OG FEJLHÅNDTERING
Underemne HUM 3.1 —	Trussels- og fejlhåndtering
Underemne HUM 3.2 —	Anvendelse af trussels- og fejlhåndtering
EMNE HUM 4 —	TEAMARBEJDE
Underemne HUM 4.1 —	Fordele ved teamarbejde
Underemne HUM 4.2 —	Konflikthåndtering
EMNE HUM 5 —	SYSTEM
Underemne HUM 5.1 —	ATM/ANS-systemtilgang
EMNE HUM 6 —	KOMMUNIKATION
Underemne HUM 6.1 —	Effektiv kommunikation
Underemne HUM 6.2 —	Effektivt feedback

EMNE 8:	**UDSTYR OG SYSTEMER**
EMNE EQPS 1 —	TALEKOMMUNIKATION
Underemne EQPS 1.1 —	Radiokommunikation
Underemne EQPS 1.2 —	Anden talekommunikation
EMNE EQPS 2 —	ATS-AUTOMATISERING
Underemne EQPS 2.1 —	Luftfartens faste telekommunikationsnet (AFTN)
Underemne EQPS 2.2 —	Automatisk dataudveksling
EMNE EQPS 3 —	ARBEJDSPOSITION FOR FLYVELEDERE
Underemne EQPS 3.1 —	Drift og kontrol af udstyr
Underemne EQPS 3.2 —	Situationsdisplays og informationssystemer
Underemne EQPS 3.3 —	Flyvedatasystemer
Underemne EQPS 3.4 —	Brug af ATS-overvågningssystem
Underemne EQPS 3.5 —	Avancerede systemer
EMNE EQPS 4 —	FREMTIDENS UDSTYR
Underemne EQPS 4.1 —	Nye udviklingstendenser
EMNE EQPS 5 —	UDSTYRETS OG SYSTEMERNES BEGRÆNSNINGER OG FORRINGELSE
Underemne EQPS 5.1 —	Reaktion på begrænsninger
Underemne EQPS 5.2 —	Forringelse af kommunikationsudstyret

Underemne EQPS 5.3 —	Forringelse af navigationsudstyret
Underemne EQPS 5.4 —	Forringelse af overvågningsudstyret
Underemne EQPS 5.5 —	Forringelse af flyvekontroltjenestens behandlingssystem
EMNE 9:	**FAGLIGT MILJØ**
EMNE PEN 1 —	RUTINEOPBYGNING
Underemne PEN 1.1 —	Studiebesøg på områdekontrolcentral
EMNE PEN 2 —	LUFTRUMSBRUGERE
Underemne PEN 2.1 —	Bidragydere til civile ATS-operationer
Underemne PEN 2.2 —	Bidragydere til militære ATS-operationer
EMNE PEN 3 —	KUNDERELATIONER
Underemne PEN 3.1 —	Udøvelse af tjenester og brugerkrav
EMNE PEN 4 —	MILJØBESKYTTELSE
Underemne PEN 4.1 —	Miljøbeskyttelse
EMNE 10:	**UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER**
EMNE ABES 1 —	UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER (ABES)
Underemne ABES 1.1 —	Oversigt over ABES
EMNE ABES 2 —	KOMPETENCEUDVIKLING
Underemne ABES 2.1 —	Kommunikationens effektivitet
Underemne ABES 2.2 —	Forhindring af psykisk overbelastning
Underemne ABES 2.3 —	Samarbejde luft/jord
EMNE ABES 3 —	PROCEDURER FOR UNORMALE SITUATIONER OG NØDSITUATIONER
Underemne ABES 3.1 —	Anvendelse af ABES-procedurer
Underemne ABES 3.2 —	Radiosvigt
Underemne ABES 3.3 —	Ulovlige handlinger og bombetrusler på luftfartøjer
Underemne ABES 3.4 —	Vildfarne eller uidentificerede luftfartøjer
Underemne ABES 3.5 —	Omdirigeringer
Underemne ABES 3.6 —	Transponderfejl
Underemne ABES 3.7 —	Interception af civile luftfartøjer«.

BILAG II

I bilag II (del ATCO.AR) til forordning (EU) 2015/340 foretages følgende ændringer:

1. Punkt ATCO.AR.A.005 affattes således:

»**ATCO.AR.A.005 Personale**

a) De kompetente myndigheder udarbejder og opdaterer hvert andet år en vurdering af de menneskelige ressourcer, der er nødvendige for at varetage deres tilsynsfunktioner, på baggrund af en gennemgang af de procedurer, der kræves i denne forordning.

b) Det personale, som den kompetente myndighed bemyndiger til at foretage certificering og/eller tilsyn, skal sættes i stand til som minimum at udføre følgende opgaver:

1) undersøge de dokumenter, herunder licenser, certifikater, optegnelser, data, procedurer og andre materialer, der er relevante for udførelsen af den krævede opgave

2) tage kopier af eller udskrifter fra disse optegnelser, data, procedurer og andre materialer

3) anmode om forklaringer

4) få adgang til relevante områder og operationslokaliteter

5) foretage audit og inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner

6) træffe eller iværksætte de fornødne håndhævelsesforanstaltninger.«

2. Punkt ATCO.AR.A.010 affattes således:

»**ATCO.AR.A.010 De kompetente myndigheders opgaver**

De kompetente myndigheders opgaver omfatter:

a) udstedelse, inddragelse og tilbagekaldelse af certifikater, kategorier, påtegninger og helbredsgodkendelser

b) udstedelse af midlertidige godkendelser som instruktør for uddannelse på arbejdsstedet i overensstemmelse med punkt ATCO.C.025

c) udstedelse af midlertidige bedømmergodkendelser i overensstemmelse med punkt ATCO.C.065

d) forlængelse og fornyelse af påtegninger

e) forlængelse, fornyelse og begrænsning af helbredsgodkendelser efter henvisning fra en flyvelæge (AME) eller et flyvemedicinsk center (AeMC)

f) udstedelse, forlængelse, fornyelse, inddragelse, tilbagekaldelse, begrænsning og ændring af flyvelægers certifikater

g) udstedelse, inddragelse, tilbagekaldelse og begrænsning af uddannelsesorganisationers certifikater og flyvemedicinske centres certifikater

h) godkendelse af uddannelseskurser, uddannelsesplaner og kompetenceplaner for enheder samt bedømmelsesmetoder

i) godkendelse af bedømmelsesmetoden ved påvisning af sprogfærdigheder og fastlæggelsen af de krav, som gælder for organer, der bedømmer sprogfærdigheder i henhold til punkt ATCO.B.040

j) godkendelse af behovet for sprogfærdigheder på udvidet niveau (niveau 5) i overensstemmelse med punkt ATCO.B.030, litra d)

k) tilsyn med uddannelsesorganisationer, herunder deres uddannelseskurser og -planer

l) godkendelse af og tilsyn med kompetenceplanerne for enheder

m) fastlæggelse af hensigtsmæssige appelprocedurer og underretningsmekanismer

n) forenkling af anerkendelse og ombytning af certifikater, herunder overførsel af flyvelederes fortegnelser og returnering af det gamle certifikat til den udstedende kompetente myndighed i overensstemmelse med punkt ATCO.AR.D.003

o) forenkling af anerkendelse af uddannelsesorganisationers certifikater og kursusgodkendelser samt godkendelsen af bedømmelsesmetoden ved påvisning af sprogfærdigheder.«

3. Punkt ATCO.AR.A.015 affattes således:

»**ATCO.AR.A.015 Måder for overensstemmelse**

a) Agenturet udvikler acceptable måder for overensstemmelse (AMC), som kan anvendes til at påvise overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1139 samt de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der vedtages på grundlag heraf.

b) Alternative måder for overensstemmelse kan anvendes til at påvise overensstemmelse med disse delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter.

c) Den kompetente myndighed underretter agenturet om de alternative måder for overensstemmelse, der er brugt af de organisationer, som de fører tilsyn med, eller af dem selv til at påvise overensstemmelse med denne forordning.«

4. Punkt ATCO.AR.A.020 affattes således:

»**ATCO.AR.A.020 Oplysninger til agenturet**

a) Den kompetente myndighed underretter agenturet i tilfælde af væsentlige problemer med gennemførelsen af forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil inden for 30 dage fra det tidspunkt, hvor den kompetente myndighed fik kendskab til problemerne.

b) Uden at dette berører forordning (EU) nr. 376/2014 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil forelægger den kompetente myndighed hurtigst muligt agenturet oplysninger af sikkerhedsmæssig betydning hidrørende fra de indberetninger af begivenheder, der er lagret i dens nationale database i overensstemmelse med artikel 6, stk. 6, i forordning (EU) nr. 376/2014.«

5. Punkt ATCO.AR.A.025 affattes således:

»**ATCO.AR.A.025 Omgående reaktion på et sikkerhedsproblem**

a) Den kompetente myndighed gennemfører et system med henblik på at indsamle, analysere og formidle sikkerhedsoplysninger, jf. dog forordning (EU) nr. 376/2014 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil.

b) Agenturet gennemfører et system med henblik på at analysere alle relevante sikkerhedsoplysninger, som modtages, og uden unødig forsinkelse give medlemsstaterne og Kommissionen alle oplysninger, herunder henstillinger eller afhjælpende foranstaltninger, der skal træffes, som er nødvendige for, at de kan reagere rettidigt på et sikkerhedsproblem, som involverer materiel, dele og apparatur samt personer eller organisationer, der er underlagt forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil.

c) Når den kompetente myndighed har modtaget de oplysninger, der er omhandlet i litra a) og b), træffer myndigheden passende foranstaltninger for at løse sikkerhedsproblemet.

d) Foranstaltninger, der iværksættes i henhold til litra c), skal omgående meddeles alle personer eller organisationer, som skal overholde dem i henhold til forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil. Den kompetente myndighed skal også meddele disse foranstaltninger til agenturet og til de andre berørte medlemsstater, når der kræves en kombineret indsats.«

6. Punkt ATCO.AR.B.001 affattes således:

»**ATCO.AR.B.001 Styringssystem**

a) Den kompetente myndighed etablerer og vedligeholder et styringssystem, der som minimum omfatter:

1) dokumenterede politikker og procedurer til beskrivelse af dens organisation, midler og metoder til at opnå overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil. Procedurerne ajourføres løbende og fungerer som den kompetente myndigheds grundlæggende arbejdsdokumenter for alle tilknyttede opgaver

2) et tilstrækkeligt personale, herunder inspektører med ansvar for licenser og certificering, til at udføre dens opgaver og varetage dens ansvar. Personalet skal være kvalificeret til at udføre de tildelte opgaver og have den nødvendige viden, erfaring, grunduddannelse og periodiske træning på arbejdsstedet, så denne kompetence bevares. Med et personaleplanlægningssystem sikres det, at alle opgaver varetages korrekt

3) tilstrækkelige faciliteter og kontorlokaler til at udføre de tildelte opgaver

4) en funktion til at overvåge, at styringssystemet er i overensstemmelse med de relevante krav, og at procedurerne er tilstrækkelige. Herunder fastlægges en intern auditproces og en proces til styring af sikkerhedsrisici. Overensstemmelsesovervågning skal omfatte et feedbacksystem af auditanmærkninger til den kompetente myndigheds øverste ledelse med henblik på at sikre, at de nødvendige afhjælpende foranstaltninger gennemføres, og

5) en person eller en gruppe af personer, der er endeligt ansvarlige over for den kompetente myndigheds øverste ledelse for overholdelsesovervågningsfunktionen.

b) For hvert aktivitetsområde i styringssystemet skal den kompetente myndighed udpege en eller flere personer med det overordnede ansvar for styringen af den eller de relevante opgaver.

c) Den kompetente myndighed etablerer procedurer for deltagelse i en gensidig udveksling af alle nødvendige oplysninger og bistand med andre berørte kompetente myndigheder, det være sig i medlemsstaten eller i andre medlemsstater, herunder udvekslingen af følgende oplysninger:

1) relevante påpegede anmærkninger og trufne opfølgende foranstaltninger i forbindelse med tilsyn med personer og organisationer, som udøver aktiviteter på en medlemsstats område, men som er certificeret af den kompetente myndighed i en anden medlemsstat eller af agenturet og

2) oplysninger fra obligatorisk og frivillig indberetning som påkrævet i punkt ATCO.OR.B.040.

d) En kopi af procedurerne vedrørende styringssystemet og ændringerne hertil skal stilles til rådighed for agenturet med henblik på standardisering.«

7. I punkt ATCO.AR.B.005 affattes litra a) således:

»a) Hvis den kompetente myndighed tildeler opgaver med relation til grundlæggende certificering eller løbende tilsyn med personer eller organisationer i henhold til forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil, må de kun tildeles til kvalificerede enheder. Ved tildelingen af opgaver sikrer den kompetente myndighed, at:

1) der forefindes et system til grundlæggende og fortsat at vurdere, om den kvalificerede enhed overholder bilag VI til forordning (EU) 2018/1139.

Dette system og resultaterne af vurderingerne skal dokumenteres

2) den har indgået en dokumenteret aftale med en kvalificeret enhed, som er godkendt af begge parter på et behørigt ledelsesniveau, og som klart definerer:

i) de opgaver, der skal udføres

ii) de erklæringer, rapporter og registreringer, der skal fremlægges

iii) de tekniske betingelser, der skal opfyldes ved udførelsen af sådanne opgaver

iv) den tilhørende ansvarsdækning og

v) den beskyttelse, der gives i forbindelse med oplysninger, som indhentes som led i udførelsen af opgaverne.«

8. Punkt ATCO.AR.B.010 affattes således:

»**ATCO.AR.B.010 Ændringer af styringssystemet**

a) Den kompetente myndighed skal indføre et system, der kan afdække ændringer, som påvirker myndighedens evne til at udføre sine opgaver og varetage sit ansvar i henhold til forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil. Dette system skal sætte myndigheden i stand til at træffe passende foranstaltninger for at sikre, at dens styringssystem forbliver tilstrækkeligt og effektivt.

b) Den kompetente myndighed ajourfører sit styringssystem, så det rettidigt afspejler alle ændringer af forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil med henblik på at sikre en effektiv gennemførelse af sit styringssystem.

c) Den kompetente myndighed skal underrette agenturet om ændringer, der påvirker myndighedens evne til at udføre sine opgaver og varetage sit ansvar i henhold til forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil.«

9. Punkt ATCO.AR.B.015 affattes således:

»**ATCO.AR.B.015 Registrering**

a) De kompetente myndigheder fører en liste over alle de certifikater, som de har udstedt til organisationer og personer.

b) Den kompetente myndighed etablerer et registreringssystem, som giver mulighed for passende opbevaring, adgang til og pålidelig sporbarhed for:

1) styringssystemets dokumenterede politikker og procedurer

2) uddannelse, kvalifikation og autorisering af personalet

3) tildeling af opgaver, herunder de elementer, der kræves i henhold til punkt ATCO.AR.B.005, og nærmere oplysninger om de tildelte opgaver

4) certificeringsprocesser og løbende tilsyn med certificerede organisationer

5) nærmere oplysninger om kurser, som uddannelsesorganisationer tilbyder

6) procedurer for udstedelse af licenser, kategorier, påtegninger og certifikater og for det løbende tilsyn med indehaverne af disse licenser, kategorier, påtegninger og certifikater

7) løbende tilsyn med personer og organisationer, der udøver aktiviteter på medlemsstatens område, men som er certificeret af den kompetente myndighed i en anden medlemsstat efter aftale mellem disse myndigheder

8) anmærkninger, afhjælpende foranstaltninger og dato for afslutningen af foranstaltningen

9) iværksatte håndhævelsesforanstaltninger

10) sikkerhedsoplysninger og opfølgende foranstaltninger

11) brugen af fleksibilitetsbestemmelser i overensstemmelse med artikel 71 i forordning (EU) 2018/1139 og

12) evaluering og underretning til agenturet om alternative måder for overensstemmelse, der foreslås af organisationer, og vurdering af alternative måder for overensstemmelse, som den kompetente myndighed selv anvender.

c) Alle fortegnelser opbevares i mindst 5 år, personcertifikater dog i mindst 10 år, efter udløbet af den sidste påtegning på certifikatet, jf. den gældende lov om databeskyttelse.«

10. I punkt ATCO.AR.C.001 affattes litra a) således:

»a) Den kompetente myndighed kontrollerer:

1) overholdelse af de krav, der gælder for organisationer eller personer, forud for udstedelse af organisationscertifikater eller licenser, certifikater, kategorier eller påtegninger til personer, hvis det er relevant

2) fortsat overensstemmelse med de gældende krav og betingelser, der er knyttet til uddannelsesorganisationens certifikat, samt de gældende krav for uddannelseskurser og uddannelsesplaner samt kompetenceplaner for enheder, som myndigheden har godkendt, og krav, der gælder for personale

3) gennemførelsen af relevante sikkerhedsforanstaltninger pålagt af den kompetente myndighed, jf. punkt ATCO.AR.A.025, litra c) og d).«

11. Følgende indsættes som punkt ATCO.AR.D.003:

»**ATCO.AR.D.003 Ændring med hensyn til kompetent myndighed**

a) Efter at have modtaget en licensindehavers anmodning om en ændring med hensyn til kompetent myndighed anmoder den modtagende kompetente myndighed uden unødigt ophold licensindehaverens kompetente myndighed om uden unødigt ophold at overføre følgende:

1) en verifikation af certifikatet

2) kopier af certifikatindehaverens helbredsdokumentation, der opbevares af denne kompetente myndighed. Helbredsdokumentationen skal overføres på en fortrolig måde i henhold til punkt ATCO.MED.A.015 i bilag IV (del ATCO.MED), og den skal indeholde et resumé af ansøgerens relevante sygehistorie, verificeret og underskrevet eller elektronisk autentificeret af den lægefaglige ekspert.

b) Den overførende kompetente myndighed skal opbevare certifikatindehaverens originale certifikater og helbredsdokumentation.

c) Den modtagende kompetente myndighed ombytter uden unødigt ophold certifikatet og helbredsgodkendelsen, forudsat at den har modtaget og behandlet alle de i litra a) omhandlede dokumenter. Ved ombytningen af certifikatet og helbredsgodkendelsen skal den modtagende kompetente myndighed øjeblikkeligt anmode indehaveren af certifikatet om at overdrage det certifikat, den overførende kompetente myndighed har udstedt, tillige med den tilknyttede helbredsgodkendelse.

d) Det nye certifikat skal indeholde alle gyldige kategorier, kategoripåtegninger, certifikatpåtegninger og enhedspåtegninger i det gamle certifikat, herunder deres respektive datoer for første udstedelse og udløb, hvis det er relevant.

e) Den modtagende kompetente myndighed underretter øjeblikkeligt den overførende kompetente myndighed om, at den har ombyttet certifikatet og helbredsgodkendelsen, og at certifikatindehaveren har overdraget certifikatet og helbredsgodkendelsen i henhold til litra c). Indtil der er modtaget en sådan underretning, bevarer den overførende kompetente myndighed ansvaret for certifikatet og den helbredsgodkendelse, der oprindeligt er udstedt til den pågældende certifikatindehaver.«

12. Punkt ATCO.AR.D.005 affattes således:

»**ATCO.AR.D.005 Tilbagekaldelse og inddragelse af certifikater, kategorier og påtegninger**

a) Med henblik på gennemførelse af punkt ATCO.A.020 fastsætter den kompetente myndighed administrative procedurer for tilbagekaldelse og inddragelse af certifikater, kategorier og påtegninger.

b) Den kompetente myndighed kan inddrage et certifikat i tilfælde af, at midlertidig uarbejdsdygtighed ikke afhjælpes i overensstemmelse med de i punkt ATCO.A.015, litra e), omhandlede procedurer.

c) Den kompetente myndighed skal især under følgende omstændigheder inddrage eller tilbagekalde et certifikat, en kategori eller en påtegning i overensstemmelse med punkt ATCO.AR.C.010:

1) ved udøvelse af certifikatets rettigheder, når certifikatindehaveren ikke længere overholder de gældende krav i denne forordning

2) hvis et flyvelederelev- eller flyveledercertifikat, en kategori, en påtegning eller et certifikat er opnået ved hjælp af forfalskning af indsendt dokumentation

3) hvis certifikatet eller dets fortegnelser er blevet forfalsket

4) hvis indehaveren udøver certifikatets, kategoriernes eller påtegningernes rettigheder under påvirkning af psykoaktive stoffer.

d) I tilfælde af inddragelse eller tilbagekaldelse af certifikater, kategorier og påtegninger underretter den kompetente myndighed skriftligt certifikatindehaveren og den pågældende luftfartstjenesteudøver om denne beslutning og oplyser certifikatindehaveren om vedkommendes ret til at klage i henhold til de procedurer, der er fastsat i punkt ATCO.AR.A.010, litra m).

e) Den kompetente myndighed skal også inddrage eller tilbagekalde et certifikat, en kategori eller en påtegning efter skriftlig anmodning fra certifikatindehaveren.«

13. Punkt ATCO.AR.E.001 affattes således:

»**ATCO.AR.E.001 Certificeringsprocedure for uddannelsesorganisationer og udstedelse af certifikat**

a) Når den kompetente myndighed modtager en ansøgning om udstedelse af et certifikat til en uddannelsesorganisation, kontrollerer myndigheden, om uddannelsesorganisationen opfylder de gældende krav i nærværende forordning.

b) Den kompetente myndighed kan kræve alle former for audit, inspektioner eller vurderinger af uddannelsesorganisationen, som den skønner nødvendige, inden certifikatet udstedes.

c) Den kompetente myndighed udsteder et certifikat, hvis den uddannelsesorganisation, der ansøger, opfylder de krav, der er fastlagt i tillæg 2 til bilag II.

d) Certifikatet udstedes med ubegrænset varighed. De aktiviteter, som uddannelsesorganisationen er godkendt til at udføre, skal angives i bilaget til certifikatet.

e) Certifikatet udstedes ikke, hvis der findes en udestående niveau 1-anmærkning. Under ekstraordinære omstændigheder skal uddannelsesorganisationen efter behov vurdere og afbøde andre anmærkninger end niveau 1-anmærkninger, og en plan for afhjælpende foranstaltninger med henblik på at bringe anmærkningen eller anmærkningerne ud af verden skal godkendes af den kompetente myndighed, inden certifikatet udstedes.

f) For at give organisationen mulighed for at gennemføre ændringer uden forudgående samtykke fra den kompetente myndighed i overensstemmelse med punkt ATCO.OR.B.015 og ATCO.AR.E.010, litra c), godkender den kompetente myndighed en procedure, der forelægges af uddannelsesorganisationen, og som definerer omfanget af sådanne ændringer og beskriver, hvordan de vil blive håndteret og formidlet.«

14. Punkt ATCO.AR.E.005, litra b), affattes således:

»b) Angående en ændring med hensyn til den kompetente myndighed i henhold til punkt ATCO.A.010 godkender eller afviser den kompetente myndighed det enhedspåtegningskursus, der udarbejdes i overensstemmelse med punkt ATCO.B.020, litra b) og e), senest 6 uger efter indgivelse af ansøgningen om godkendelse af kurset, ligesom myndigheden sikrer, at principperne om ikkeforskelsbehandling og proportionalitet overholdes.«

15. Punkt ATCO.AR.E.015 affattes således:

»**ATCO.AR.E.015 Anmærkninger, afhjælpende foranstaltninger og håndhævelsesforanstaltninger**

a) Den kompetente myndighed skal råde over et system, hvormed anmærkninger analyseres mht. deres betydning for sikkerheden, og hvormed den træffer afgørelse om håndhævelsesforanstaltninger ud fra den risiko, der er forbundet med uddannelsesorganisationens manglende overholdelse.

b) Den kompetente myndighed skal udstede meddelelse om en niveau 1-anmærkning, når der konstateres væsentlig manglende overensstemmelse med de gældende krav i forordning (EU) 2018/1139 og nærværende forordning, af certifikatet og/eller dets godkendelsesbetingelser og rettigheder, som indebærer en væsentlig risiko for flyvesikkerheden og/eller på anden måde giver anledning til tvivl om uddannelsesorganisationens evne til vedvarende at udbyde uddannelsen.

En niveau 1-anmærkning skal omfatte, men ikke være begrænset til, følgende:

1) varetagelse af uddannelsen på en måde, der indebærer en væsentlig risiko for flyvesikkerheden

2) undladelse af at give den kompetente myndighed adgang til organisationens faciliteter, jf. punkt ATCO.OR.B.025, inden for almindelig arbejdstid og efter to skriftlige anmodninger

3) opnåelse eller bevarelse af gyldigheden af uddannelsesorganisationens certifikat ved hjælp af forfalskning af indsendt dokumentation

4) bevis for uregelmæssigheder eller svigagtig brug af uddannelsesorganisationens certifikat og

5) fravær af en ansvarlig leder.

c) En niveau 2-anmærkning udstedes af den kompetente myndighed, hvis den konstaterer en anden manglende opfyldelse af de gældende krav i forordning (EU) 2018/1139 og nærværende forordning, af uddannelsesorganisationens procedurer og håndbøger eller af kravene til de udbudte former for uddannelse eller certifikater.

d) Når den kompetente myndighed finder anledning til at udstede en anmærkning i forbindelse med et tilsyn eller på anden vis, skal myndigheden, uden at dette berører foranstaltninger, der kræves i henhold til forordning (EU) 2018/1139 og denne forordning, skriftligt underrette uddannelsesorganisationen om anmærkningen og anmode om gennemførelsen af foranstaltninger for at afhjælpe den manglende overensstemmelse.

   1) Ved en niveau 1-anmærkning træffer den kompetente myndighed øjeblikkeligt passende foranstaltninger til at forbyde eller begrænse aktiviteter og, hvis det er relevant, til at tilbagekalde certifikatet eller begrænse eller inddrage det helt eller delvist, afhængigt af omfanget af anmærkningen, indtil uddannelsesorganisationen har afhjulpet manglen med et vellykket resultat.

   2) Ved niveau 2-anmærkninger skal den kompetente myndighed:

      i) give uddannelsesorganisationen en frist til gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger i en handlingsplan, som er rimelig i forhold til arten af anmærkningerne og

      ii) vurdere de afhjælpende foranstaltninger og den gennemførelsesplan, som uddannelsesorganisationen har foreslået, og acceptere disse, hvis myndigheden vurderer, at de er tilstrækkelige til at afhjælpe den manglende overensstemmelse.

   3) Hvis uddannelsesorganisationen ikke fremsender en acceptabel plan for afhjælpende foranstaltninger eller gennemfører de afhjælpende foranstaltninger inden for den frist, som den kompetente myndighed har accepteret eller forlænget, hæves anmærkningen til en niveau 1-anmærkning, og der træffes de i ovenstående litra d), nr. 1), beskrevne foranstaltninger.

e) Den kompetente myndighed registrerer alle de anmærkninger, den har påpeget, og, hvis det er relevant, de håndhævelsesforanstaltninger, den har truffet, samt alle afhjælpende foranstaltninger og datoer for afslutning af foranstaltninger vedrørende anmærkninger.

f) I de tilfælde, hvor der ikke er behov for at udstede niveau 1- eller niveau 2-anmærkninger, kan den kompetente myndighed afgive bemærkninger.«

16. Tillæg 1 til bilag II affattes således:

»*Tillæg 1 til bilag II*

Certifikatformat

FLYVELEDER(ELEV)CERTIFIKAT

Flyveleder(elev)certifikatet, der udstedes i overensstemmelse med denne forordning, skal overholde følgende specifikationer:

a) Indhold. Feltets nummer skal altid angives i forbindelse med feltoverskriften. Felt I til XI er de »permanente« felter, og felt XII til XIV er de »variable« felter, som kan angives på en separat eller løs del af hovedblanketten som foreskrevet nedenfor. Eventuelle separate eller løse dele skal klart kunne identificeres som en del af certifikatet.

   1. Permanente felter:

      (I) certifikatudstedende land

      (II) certifikatets titel

      (III) certifikatets serienummer med FN-landekoden for det certifikatudstedende land efterfulgt af »ATCO-(elev) certifikat«, alt efter hvad der er relevant, og en kode med tal og/eller bogstaver bestående af arabiske tal og latinske bogstaver

      (IV) indehaverens fulde navn (med latinske bogstaver, selv om skriften for det eller de nationale sprog ikke er latinsk)

      (IVa) fødselsdato

(V) indehaverens adresse, hvis det kræves af den kompetente myndighed

(VI) indehaverens nationalitet

(VII) indehaverens underskrift

(VIII) kompetent myndighed

(IX) certificering af gyldighed og godkendelse for de rettigheder, herunder datoen for disses første udstedelse

(X) den certifikatudstedende embedsmands underskrift og udstedelsesdato

(XI) den kompetente myndigheds segl eller stempel.

2. Variable felter:

(XII) kategorier og påtegninger med udløbsdatoer

(XIII) bemærkninger: sprogfærdighedspåtegninger og

(XIV) øvrig dokumentation, som den kompetente myndighed kræver.

b) Certifikatet skal være ledsaget af en gyldig helbredsgodkendelse, undtagen hvis der alene udøves rettigheder som instruktør i syntetiske træningsanordninger eller bedømmer af præstationer udført i et syntetisk træningsanordningsmiljø.

c) Materiale. Papir af højeste kvalitet og/eller andet egnet materiale, herunder plastikkort, skal forhindre eller tydeligt vise eventuelle rettelser eller sletninger. Eventuelle tilføjelser eller sletninger på blanketten skal klart godkendes af den kompetente myndighed.

d) Sprog. Certifikater skal udfærdiges på engelsk og, hvis det kræves af medlemsstaterne, på det eller de nationale sprog og andre sprog, som de anser for at være hensigtsmæssige.

Den kompetente myndigheds navn og logo (Engelsk og eventuelle andre sprog foreskrevet af den kompetente myndighed)	Krav ([1])
DEN EUROPÆISKE UNION (Kun engelsk)	»Den Europæiske Union« udgår for ikke-EU-medlemsstater.
FLYVELEDER(ELEV)CERTIFIKAT [Engelsk og eventuelle andre sprog foreskrevet af den kompetente myndighed] Udstedt i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) 2015/340 Dette certifikat er i overensstemmelse med ICAO's standarder [Engelsk og eventuelle andre sprog foreskrevet af den kompetente myndighed] EASA-formular 152 – 2. udgave	Hver side skal have en størrelse på 1/8 A4-ark

([1]) Krav:
De sider, der omhandler instrukser om, hvordan ATCO-(elev)certifikatet skal udfyldes, er tiltænkt den kompetente myndighed eller den bedømmer, der specifikt er autoriseret til at forlænge eller forny enhedspåtegningerne. Første udstedelse af kategorier, kategoripåtegninger, sprogpåtegninger, instruktør- og bedømmerpåtegning angives altid af den kompetente myndighed. Forlængelse eller fornyelse af enhedspåtegninger indgives af den kompetente myndighed eller af de autoriserede bedømmere.

I	**Udstedende land:**	Krav:
II	**Certifikatets titel**	
III	**Certifikatets serienummer:**	Certifikatets serienummer begynder altid med FN-landekoden for det certifikatudstedende land efterfulgt af »ATCO-(elev)certifikat«.
IV	**Indehaverens fulde navn:**	
IVa	**Fødselsdato:**	Standarddatoformatet skal anvendes, dvs. fuld dag/måned/år (f.eks. 31.01.2010)
XIV	**Fødested:**	
V	**Indehaverens adresse, hvis det kræves af den kompetente myndighed:** Vej, postnummer, by, område	
VI	**Indehaverens nationalitet:**	Angives ved hjælp af landets FN-landekode
VII	**Indehaverens underskrift:**	
VIII	**Kompetent myndighed:**	
X	**Den certifikatudstedende embedsmands underskrift og udstedelsesdato**	
XI	**Den kompetente myndigheds segl eller stempel**	

IX **Gyldigheden af rettigheder:**

Indehaveren har ret til at udøve rettighederne i følgende kategori(er) og kategoripåtegning(er) efter valideringen:

Kategori(er)	*Dato for første udstedelse*

Kategoripåtegning(er)	*Dato for første udstedelse*

Krav:

Engelsk og eventuelle andre sprog foreskrevet af den kompetente myndighed.

Datoen for første udstedelse af en kategori og/eller kategoripåtegning er datoen for vellykket fuldførelse af den uddannelse, der er relevant for den pågældende kategori og/eller kategoripåtegning.

XIIa **Kategorier og påtegninger med udløbsdatoer**

Indehaveren har kun ret til at udøve rettighederne i følgende kategori(er) og kategoripåtegning(er) i den eller de lufttrafiktjenesteenheder, for hvilke de(n) nuværende enhedspåtegning(er) indehaves som beskrevet nedenfor, hvis indehaveren har en gyldig helbredsgodkendelse:

Enhed (ICAO-indikator) (*)	***Sektor/stilling*** (*)	***Kategori/ kategoripåtegning***	***Udløbsdato*** (*)	***Myndighedens underskrift/stempel eller certifikatnummer og bedømmerens underskrift***

(*) Gælder ikke for ATCO-elevcertifikater.

XIIb	**Andre påtegninger:** *Indehaveren har ret til at udøve rettighederne i følgende kategoripåtegning(er):* *OJTI/STDI/ Bedømmer-påtegning* / *Udløbsdato* (tomme rækker)	Krav: Ikke relevant

XIII	**Bemærkninger:** Sprogpåtegning(er): [sprog/niveau/udløbsdato]	Sprogpåtegning(er), niveau og udløbsdato skal også angives. Alle øvrige certifikatoplysninger angives her.

Forkortelser

Flyvelederkategorier		Krav: Ikke relevant
ADV	Flyvepladskontrol, visuel	
ADC	Flyvepladskontrol	
APP	Indflyvningskontrol, procedure	
APS	Indflyvningskontrol, overvågning	
ACP	Områdekontrol, procedure	
ACS	Områdekontrol, overvågning	
Kategoripåtegninger		
SUR	Flyvepladskontrol, overvågning	
PAR	Præcisionsindflyvningsradar	
SRA	Overvågningsradarindflyvning	
OCN	Havområdekontrol	
Certifikatpåtegninger		
OJTI	Instruktør for uddannelse på arbejdsstedet	
STDI	Syntetisk træningsanordningsinstruktør	
Bedømmer	Bedømmer«	

BILAG III

I bilag III (del ATCO.OR) til forordning (EU) 2015/340 foretages følgende ændringer:

1. Punkt ATCO.OR.A.001 affattes således:

»**ATCO.OR.A.001 Anvendelsesområde**

I denne del, der er angivet i dette bilag, fastlægges de krav, som flyvelederuddannelsesorganisationer og flyvemedicinske centre skal opfylde for at opnå og bevare et certifikat i overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1139 og nærværende forordning.«

2. Punkt ATCO.OR.B.001 affattes således:

»**ATCO.OR.B.001 Ansøgning om et uddannelsesorganisationscertifikat**

a) En ansøgning om et uddannelsesorganisationscertifikat skal forelægges den kompetente myndighed i tilstrækkelig god tid til, at myndigheden kan vurdere ansøgningen. Ansøgningen skal indgives i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat af denne myndighed.

b) Når ansøgere ansøger om certifikatet for første gang, skal de over for den kompetente myndighed dokumentere, hvordan de vil overholde de krav, der er fastsat i forordning (EU) 2018/1139 og nærværende forordning.

c) En ansøgning om et uddannelsesorganisationscertifikat skal omfatte følgende:

1) ansøgerens navn og adresse

2) en eller flere adresser på eventuelle andre aktivitetssteder (herunder, hvis det er relevant, listen over ATC-enheder) end ansøgerens adresse under nr. 1) ovenfor

3) navne og kontaktoplysninger på:

i) den ansvarlige leder

ii) lederen af uddannelsesorganisationen, hvis denne er en anden end lederen under nr. i)

iii) den eller de personer, som uddannelsesorganisationen har udpeget som kontaktpunkt(er) for kommunikation med den kompetente myndighed

4) datoen for forventet påbegyndelse af aktiviteter eller ændringer

5) en fortegnelse over de former for uddannelse, der skal gennemføres, og mindst ét uddannelseskursus fra hver form for uddannelse, der forventes gennemført

6) erklæringen om overholdelse af de gældende krav, som skal underskrives af den ansvarlige leder, og hvori det erklæres, at uddannelsesorganisationen til enhver tid vil overholde kravene

7) procedurerne i styringssystemet og

8) datoen for ansøgning.«

3. Punkt ATCO.OR.B.005 affattes således:

»**ATCO.OR.B.005 Måder for overensstemmelse**

a) En organisation må anvende alternative måder for overensstemmelse med henblik på at opnå overensstemmelse med denne forordning.

b) Hvis en organisation ønsker at anvende alternative måder for overensstemmelse, skal den forelægge den kompetente myndighed en fyldestgørende beskrivelse. Beskrivelsen skal omfatte eventuelle revisioner af håndbøger eller procedurer, som måtte være relevante, samt en redegørelse for, hvordan der opnås overensstemmelse med denne forordning.

Organisationen må anvende disse alternative måder for overensstemmelse med forbehold af den kompetente myndigheds forudgående godkendelse.«

4. Punkt ATCO.OR.B.010, litra b), affattes således:

b) »For at sikre, at de gældende krav i subpart D i bilag I (del ATCO) er opfyldt, må retten til at udbyde uddannelse ved en enhed og/eller vedligeholdelsesuddannelse må kun tildeles uddannelsesorganisationer, som:

1) har et certifikat, der giver ret til at udøve flyvekontroltjeneste, eller

2) har indgået en særlig aftale med ATC-udøveren.«

5. Punkt ATCO.OR.B.015 affattes således:

»**ATCO.OR.B.015 Ændringer hos uddannelsesorganisationen**

a) Følgende ændring kræver forhåndsgodkendelse før gennemførelsen, medmindre en sådan ændring er anmeldt og styres efter en procedure, som den kompetente myndighed har godkendt, jf. punkt ATCO.AR.E.010, litra c):

1) en ændring, der påvirker anvendelsesområdet for certifikatet eller betingelserne for godkendelse af uddannelsesorganisationen, eller

2) en ændring, der berører ethvert relevant element ved uddannelsesorganisationens styringssystemer.

b) For så vidt angår ændringer, der kræver forudgående godkendelse i henhold til litra a), skal uddannelsesorganisationen ansøge om og indhente en godkendelse udstedt af den kompetente myndighed. Ansøgningen skal indgives, før en sådan ændring foretages, for at gøre det muligt for den kompetente myndighed at fastslå den fortsatte overensstemmelse med denne forordning og om nødvendigt ændre uddannelsesorganisationens certifikat og de betingelser for godkendelse, som er knyttet til det.

Uddannelsesorganisationer skal forelægge den kompetente myndighed al relevant dokumentation.

Ændringen må først foretages efter modtagelse af en formel godkendelse fra den kompetente myndighed i overensstemmelse med punkt ATCO.AR.E.010.

Uddannelsesorganisationer skal drives i overensstemmelse med de betingelser, som den kompetente myndighed foreskriver, under gennemførelsen af sådanne ændringer, hvis det er relevant.

c) Den kompetente myndighed skal straks underrettes om ændringer af de i litra a) omhandlede elementer på grund af uforudsete omstændigheder, for at myndigheden kan udstede den nødvendige godkendelse.

d) Uddannelsesorganisationer skal underrette den kompetente myndighed, hvis de indstiller deres aktiviteter.«

6. Punkt ATCO.OR.B.020 affattes således:

»**ATCO.OR.B.020 Fortsat gyldighed**

a) En uddannelsesorganisations certificering skal fortsat være gyldig, så længe certifikatet ikke overdrages eller tilbagekaldes, og uddannelsesorganisationen fortsat overholder kravene i forordning (EU) 2018/1139 og denne forordning, under hensyntagen til bestemmelserne vedrørende håndtering af anmærkninger i henhold til punkt ATCO.OR.B.030.

b) Certifikatet returneres uden ophold til den kompetente myndighed, hvis det tilbagekaldes eller alle aktiviteter indstilles.«

7. Punkt ATCO.OR.B.030 affattes således:

»**ATCO.OR.B.030 Anmærkninger**

Efter modtagelse af en meddelelse om anmærkningerne udstedt af den kompetente myndighed i overensstemmelse med punkt ATCO.AR.E.015 skal uddannelsesorganisationen:

a) afdække den egentlige årsag til anmærkningen

b) fastlægge en plan for afhjælpende foranstaltninger, som den kompetente myndighed kan acceptere, og

c) påvise gennemførelsen af de afhjælpende foranstaltninger til den kompetente myndigheds tilfredshed inden for den frist, der er aftalt med myndigheden, som fastlagt i punkt ATCO.AR.E.015.«

8. Punkt ATCO.OR.B.035 affattes således:

»**ATCO.OR.B.035 Omgående reaktion på et sikkerhedsproblem**

Uddannelsesorganisationen gennemfører alle sikkerhedsforanstaltninger, som den kompetente myndighed har fastlagt i overensstemmelse med punkt ATCO.AR.A.025, litra c) og d), for uddannelsesorganisationens aktiviteter.«

9. Punkt ATCO.OR.B.040 affattes således:

»**ATCO.OR.B.040 Indberetning af begivenheder**

a) Uddannelsesorganisationer, som udbyder uddannelse på arbejdsstedet, skal som led i deres styringssystem etablere og opretholde en ordning for indberetning af begivenheder, herunder obligatorisk og frivillig indberetning. Uddannelsesorganisationer, som er etableret i en medlemsstat, og som udbyder uddannelse på arbejdsstedet på det område, hvor traktaterne finder anvendelse, sikrer, at systemet opfylder kravene i forordning (EU) nr. 376/2014 og gennemførelsesretsakter hertil og forordning (EU) 2018/1139 samt delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil.

b) Uddannelsesorganisationer, som udbyder uddannelse på arbejdsstedet, skal til den kompetente myndighed og til enhver anden organisation, der skal informeres af medlemsstaten, hvor uddannelsesorganisationen udbyder uddannelse på arbejdsstedet, indberette enhver sikkerhedsrelateret hændelse eller tilstand foranlediget af deres uddannelsesaktivitet, som truer, eller, hvis den ikke afhjælpes eller håndteres, kunne true et luftfartøj, de ombordværende eller enhver anden person, herunder ethvert havari eller alvorlig hændelse.

c) Uden at dette berører forordning (EU) nr. 376/2014 og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil, skal indberetninger i henhold til ovenstående litra b):

1) indgives så hurtigt som praktisk muligt, men under alle omstændigheder senest 72 timer efter, at organisationen fik kendskab til den tildragelse eller omstændighed, som indberetningen vedrører, medmindre ekstraordinære forhold forhindrer dette

2) indgives i en form og på en måde, som den kompetente myndighed fastlægger

3) indeholde alle relevante oplysninger om den omstændighed, der er kommet til organisationens kendskab.

d) For uddannelsesorganisationer, som ikke er etableret i en medlemsstat, og som udbyder uddannelse på arbejdsstedet på det område, hvor traktaterne finder anvendelse, skal de indledende obligatoriske rapporter:

1) sikre, at fortroligheden med hensyn til indberetterens identitet og de i indberetningen nævnte personers identitet beskyttes tilstrækkeligt

2) indgives så hurtigt som praktisk muligt, men under alle omstændigheder inden for 72 timer efter, at organisationen fik kendskab til begivenheden, medmindre ekstraordinære forhold forhindrer dette

3) indgives i en form og på en måde, som den kompetente myndighed fastlægger og

4) indeholde alle relevante oplysninger om den omstændighed, der er kommet til organisationens kendskab.

e) Med forbehold af forordning (EU) nr. 376/2014 og delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter hertil, og hvis det er relevant, skal tjenesteudøveren udarbejde en opfølgningsrapport med oplysninger om de handlinger, organisationen vil iværksætte for at forhindre lignende begivenheder i fremtiden, så snart disse handlinger er blevet fastlagt; disse opfølgende indberetninger skal:

1) indgives til de relevante enheder, der modtog den oprindelige indberetning ifølge litra b) og c), og

2) indgives i en form og på en måde, som den kompetente myndighed fastlægger.«

10. Punkt ATCO.OR.C.010, litra d), affattes således:

»d) Uddannelsesorganisationer skal føre fortegnelser over teoriundervisere med deres relevante faglige kvalifikationer, herunder påvisning af tilstrækkelig viden og erfaring, kvaliteten i deres undervisningsteknikker og de fag, som de har ret til at undervise i.«

11. Punkt ATCO.OR.D.001, litra b), affattes således:

»b) fag, emner og underemner for kategoripåtegninger i overensstemmelse med kravene i bilag I (del ATCO)«.

12. Punkt ATCO.OR.E.001 affattes således:

»**ATCO.OR.E.001 Flyvemedicinske centre**

Flyvemedicinske centre (AeMC) skal anvende bestemmelserne i subpart ORA.GEN og ORA.AeMC i bilag VII til Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 (flyvebesætningsforordningen) ([1]), idet:

a) alle henvisninger til klasse 1 læses som klasse 3 og

b) alle henvisninger til del-MED læses som del ATCO.MED.«

([1]) Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 af 3. november 2011 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyvebesætninger i civil luftfart i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 (EUT L 311 af 25.11.2011, s. 1).

BILAG IV

I bilag IV (del ATCO.MED) til forordning (EU) 2015/340 foretages følgende ændringer:

1. I punkt ATCO.MED.A.005 affattes litra a) således:

»a) udstedelse, gyldighed, forlængelse og fornyelse af den helbredsgodkendelse, der kræves for at udøve rettighederne i et flyveledercertifikat eller et flyvelederelevcertifikat, og«.

2. Punkt ATCO.MED.A.020, litra b), affattes således:

»b) Foruden de krav, som er fastsat i litra a), skal indehavere af en helbredsgodkendelse i klasse 3 uden unødigt ophold, og før de udøver deres certifikats rettigheder, søge flyvemedicinsk rådgivning, når de:

1) har fået foretaget et kirurgisk indgreb eller et andet invasivt indgreb

2) har påbegyndt regelmæssig brug af et hvilket som helst lægemiddel

3) har været udsat for en væsentlig personskade, der gør dem ude af stand til at udøve certifikatets rettigheder

4) har haft en væsentlig sygdom, der gør dem ude af stand til at udøve certifikatets rettigheder

5) ved, at de er blevet gravide

6) er blevet indlagt på hospital eller medicinsk klinik

7) for første gang har brug for korrigerende linser.

I så fald skal det flyvemedicinske center eller flyvelægen vurdere certifikatindehaverens eller flyvelederelevens helbredsmæssige egnethed og afgøre, om vedkommende er egnet til at genoptage udøvelsen af sine rettigheder.«

3. I punkt ATCO.MED.A.030 affattes litra a) således:

»a) Ansøgere til og indehavere af et flyveledercertifikat eller et flyvelederelevcertifikat skal være i besiddelse af et klasse 3-helbredsbevis, medmindre rettighederne udøves i et syntetisk træningsudstyrsmiljø.«